

XWEBÛN

Hejmar 27

KOVARA JINÊN CIWAN ÊN TÊKOŞER

MIJDAR
2023

HÊVÎ JI
SERKEFTINÊ
BI RÛMETTIR E

Ş. ARMANÇ CEMRE

ŞEHÎD
NAMIRIN!

Ş. VÊJÎN
JIYAN

Ş. TAVÎN TÊKOŞÎN

NAVEROK

KURDÎ

5. Min Îxanetê Li Xeyalên

Xwe Yên Zaroktiyê Nekir

10. Ger Azadî Hêsan Bûya,

Ronahî Û Bêrîvan Xwe

Nedişewitandin

15. Gava Min Ber Bi

Riya Hêqîqetê Ve...

19. Sterka Heqîqetê:

Şehîd Armanç Cemre

23. Vêjîn Tê Wateya

Cizîrê, Sûr, Nisêbîn, Gever,

Silopî, Şirnêxê...

26. Vîna Dîrokî Ya Jinê,

Îro Li Her Derê Deng Vedide

DEUTSCH

30. Trauer Zu Wut,

Wut Zu Widerstand

32. Mit Dem Fedaî-Geist Das

Leben Zurück Erkämpfen

36. Die Kraft Der Natur

ENGLISH

39. The Role And Mission Of

Young Women In The

Democratic Nation

42. A Spark Of Hope In The

Darkness Of The System

FRANÇAIS

45. La Résistance C'est

Partout Et Tout Le Temp

47. Les Violences À L'égard

Des Femmes

ÇAND

50. Coverage: Hope

52. Amargî

54. Filmempfehlung

55. Gedicht: Die Spinnerinnen

56. Gedicht: Ein Gedicht Und

Ein Falke

58. Helbest: Hêvî

WEŞANKAR

Rêhevalên Hêja!

Hêvî motîvasyonek hêzdar e ku ji mirovan re rê vê-dike da ku bikaribin di jawariyê derbas bikin. Ya ku li hember hemû astengiyên mirovan bi îrade dike ew e. Hêvî tiştêkî mezin e û xwedî bandoreke xurt e. Hêvî mirovan ber bi serkeftinê ve dibe.

Em mînaka herî baş a vê yekê li çiyayên azadî dibînin. Hêvî li van çiyayên azad şîn dibê! Hemberî meyzekirina neyînî ya ku pergala dixwaze di nava me de biçîne, bi taybetî Gerîlayên Azad nîşanî me didin ku hêviya jiyaneke alternatîf heye û ji bo vê têkoşînê meşandin hêja ye. Hêviya jiyaneke azad e ya ku dihêle wan heta li dijî êrîşên çekên kîmyewî ê endamê NATO'yê jî şer bikin.

Bi têkoşîna ku li çiyayên azad tê meşandin mirov dikare asta hêza hêviyê bibîne.

Ji ber dijmin di ferqa vê de ye, dijmin bi şerê xwe yê taybet hêviyên me di serî de armanc dike. Hewl dide me bike mirovên ku bedewiya jiyaneke nabînin, her tim neyînî difikirin û bêhêvî ne, ku nîşan bide ji bilî pergala wî ya nemirovane ti alternatîfêk din nîne û ti motîvasyonekî hemberî wî şer bike dernekeve.

Bi taybetî di van demên ku her çar parçeyên Kurdistanê di bin êrîşan de ye, dibe em baweriya xwe ya bi serketinê hîn xurtir bikin. Rêber APO dibêje: "Hêvî ji serkeftinê bi rûmettir e". Îcar em ji xwe bipirsîn: Çi hêviyê dide me? Dijmin çawa hewl dide hêza me bixe? Bersiva me çi ye?

Weke edîtoriya Xwebûnê me xwest di vê hejmarê de bi taybetî li ser vê mijarê bisekinin.

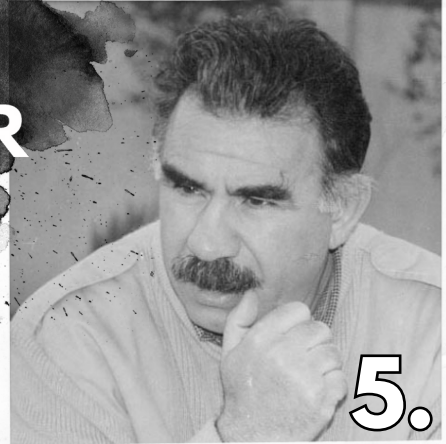
Ji ber vê bi rihê xwedawenda Zilan ber bi jiyana azad bimeşîne,

Kovara Xwebûn

 @xwebun.official

 <https://xwebun-jinencivan.com>

 Kovara Xwebûn

HÊVÎ JI SERKEFTINÊ BI RÛMETTIR E

**Min Îxanetê
Li Xeyalên Xwe Yên
Zarokatiyê Nekir!
- Rêber APO**

Ez şerekî balkêş ê hesta me. Jixwe şoreş bi hestan destpê dike. Di min de jî aliyê hest pir bihêz destpê kir. Biqandî kîn û hedan bi xwestek, bi qandî dijbertiya kirêtiyan, bi bingehgirtina bedewiyan bi pêşveçûyîneke li gor xwe destpê kir. Destpêkê zanebûn, siyaseta nebû, hest hebûn. Min xwest ez feraseta herî paşverû û kirêt a gundê me jî fêr bikim. Hîna tê bira min zarokên gund, xwe ji zarokên paşayan jî nirxdartir didîtin. Ligel wê belkî jî di kirêtiyê de tu kes weke wan tunebû. Lê digotin, “hele binêrin çiqas bedew e, çiqas jêneger e”. Bê çareserî ne. Tevî ku gelekî ne xweşik in malbat vê yekê wisa dinirxînin.

Ev îdeolojiyek e

Îdeolojiyek e. Di bingeh de ewqas bê nirx û pêmen hatiye hiştin ku, hebûna mijara gotinê ew e: belkî xwedî çend bost erd an jî yek-du bizin, ke-rek, yek -du kuçik û yek- du zarokan e. Wan dixê cihê welat jî, cihê xwedê jî, di sistema nirxan de çî hebe dixê cihê wan hemûyan. Çavên wan weke din tu tiştêkî nabîne. Têkîliya me ya malbatê wisa ye. Xebatên zewiyan girîng bû. Min di zewiyan de xebat kir. Pale ji bo me barekî giran bû. Min digot pale pêwîst e û min paleyî dikir. Lê divê bi vê yekê re temenek neyê qedandin, ez wisa difikirim. Piştî ez çûm Çukurovayê jî, yan du yan jî sê caran çûm. Min pembû berhev kir. Min li wê derê jî jiyan di nava xwîn û xwêdanê de dît. Li wê derê ked çiyê, jiyana bi ked çawa dibe, dihate fêmkirin. Min baş kar kir, lê min digot ez bi vî karî nika-rim temenkî biqedînim.

Ez bi xwişk û birayên xwe re pêv diçûm. Lê dîsan jî xwişk û bira bûn. Her tiştên wan de kirêtî jî hebe dîsa xwişk û bira bûn. Xwişkekê min hebû, ez bawer im min xebatek li ser wê dida sepandin. Belkî jî zehmetî dikşand. Ma min serdestî armanc dikir? Ez bawer im di xebatê de min çalaktî jê dixwest. Wê jî digot; “encax hêza te digihêje min”. Hêz pê anîn. Di nava malbatê de min ev yek diceriband, lê li ser bingehê rast. Bi birayê min re jî wisa bû. Zilam pir bêçalak bû, di malbatê de xeteriya mîratxwariyê hebû. Her wiha ez bawer im piştî hindekî weke mîratxwarekî ma. Hîna ji wê demê de mafdariya bi ser de çûyîna min eşkere derkete holê. Zilam nedikarî rast û dirûst li kerê jî siwar be. Me du biran wisa bi lingên wî digirt li kerê siwar dikir û wisa dibir navçeyê. Birayekî wisa bû ku bi hêsanî nexweş diket û xwe radestî destan dikir. Bêguman min ev yek qebûl nedikir û şerê ku ez dê piştî bînim ser ziman jî ji ber vê yekê kir. Min lîstok jî dilîstin, lê zêde ne. Lîstika bi lingekî, lîstika evîndariyê û hindek jî kortvanî. Min dixwest ez bi keçan re jî bilîzim. Keçekê ku min dixwest ez pê re bilîzim, lê zû zewicî bû gotineke min a weke; “ka were em bi te re lîstika xwe bîdomînin” hebûye. Bîranîneke wê jinê yê wisa hebûye. Li gel min bîranîneke wisa nîn e, lê wê gotiye dibe ku hebe. Heke hêrsa min a bêyî encamiya lîstika bi keçên gund re nebaya, min nedikarî ez keçan wisa bikşînim ev lîstika azadiyê û tekoşinê. Divê kesayet li hember xwe xwedî îstîqrar be. Gotineke min hebû, xiyaretê li xeyalên zarokatiyê nekirin. Bi

bingeh nakokiya mezinan çî ye? Nakokiya destpêka bi hêviyên xwe yê zaroktiyê re ne. Min dixwast ez li vê jî xiyaretê bikim. Azadî wisa dest pê dike. Hêviyên zaroktiyê hêviyên pîroz in, hêviyên aştiyane ne. Pê ve girêdan, têkiliyeke rast e. Pejirandina zilamê kurd ê jî rêze û kevneşop gelekî xeter e. Min ji keçan ev pirs pirsî: “hûn zilamê wisa çawa dipejirînin?” Heke min bi zincîran jî girê bidin ez têkiliyeke wisa qebûl nakim. Hat bîra min. Li gund jinek dabûn. Min ew rewşa xwe ya zaroktiyê ve bihîstibû. Gotin ji bo ku jin ji malê nereve ew bi dîrekê malê ve girêdane. Û dîsan digotin: jinê werisê xwe qetandiyê û reviyaye. Ji ber çî reviya ye, wisa bala min kişand. Lê rexmî vê yekê, îro hemû jî weke ketiyan pê ve tên girêdan. Baş e, ma ez ê vê malbatê çawa weke malbat qebûl bikim? Dema mirov dest bi dibistanê dike, bi mirov nav-paşnav didin hînkirin. Dema ez destpêkê rabûm textêreş tê bîra min. Mamoste ez rakirim got; “binivîsîne”, “navê te-paşnavê te”. Ji bo min ev yek ji ezmûneya herî girîng bû, hîna di bîra min de ye. Min êdî tîp di mejiyê xwe de nexş kiribûn. Bêguman navê min û paşnavê min hindekî dirêjbûn. Lê min rêz kir. Dema min qedand ez bawer im min gelek puanên erênî jî girtibûn. Ez bi jiyaneke zor a serkeftina ezmûneyeke mezin çûm di cihê xwe de rûniştim. Rojên destpêka dibistana seretayî bûn. Gelekî zor bûn: zehmetiyên ziman hebûn, zehmetiyên jiberkirinê hebûn. Jixwe min di malbatê de tu aramî nedîtiye. Gund bi zehmetiyan ve dagirtiye. Zehmetiyên dibistanê jî li ser zêde dibin. Hîna di wan salan de weke ku mirov ji ber baranê bireve û rastî teyrokane were. Yanî rewş wisa bû. Rastî, bi qandî ku te aram neke bêeman e. Ez bawer nakim ku tu zarok li hember van rastiyan ewqas xafil bimîne. Ji ber ku mercên we hêsan bûn. Malbateke li ser zarokan serdest dikare pêvajoyên dibistanê jî baş amade bike. Bi kêmanî bihevşeng û bêyî ku bixe nava tengzariyê. Bêguman ji bo zarokan ewleyî ne. Tu ewlehiya min nebû. Ez bawerim qenciya wê jî çêdibe. Di ew temenê zaroktiyê de ez bi xwe dibûm ewleyiya xwe. Heke ez piştî xwe bidim xal û bavan, bi ihtimalekê mezin ez dê di xetêke cewaz de pêşbiketiba. Vaye wisa nepêkhatina wê, mirov dikare bibêje ku gava yekem a bûyîna min a xwedî xetêke ye. Ez bawerim mamoste hindekî hişyar in. Navê wî tê bîra min, ji Çorumê bû, Mehmet Meydankaş. Min

hindek mast an jî hêk jê re biribû. Tenê ji ber vê jî ne, dibe min ji roja yekê ve bala wî kişandibe ku, ez vexwendim mala xwe. Xwerina min bi wî re xwarî hîna di bîra min de ye, ji ber sifreyeke baş bû. Tiştekî şanaz bû. Ez şanaz bûm. Ez bûm xwendevanê herî berbiçav ê mamosteyê xwe. Û min ew rêz her parast. Ji sala destpêkê hetanî roja ku min xwe nas-kiriye, hetanî niha li hember rastiya mamostetiye ez her rêzdar bûm. Misoger ez bêrêz nebûm, sivik nebûm û her dem min dixwast ez bibim xwendevanê wî yê herî baş. Vê yekê hîna di wan salan de destpêkiriye. Xwendevanî, meletî û pale her wisa çêbû.

Kesayeta min çima bi hêsanî têk naçe?

Ez him di pergalên lêsîstika zarokan de û şeran de, him jî piştî wê dema min dest bi dibistanê kir, ez têk nedîçûm. Hetanî zanîngehê jî ez her dem berbiçavê mamosteyên xwe bûm. Nêzikatiya min pratîka perwerde û xwendevaniyê re awarte bû. Gelek ji wan mamosteyan îro dijîn. Pesin û nêzikatiyên wan ên ji min re; hemû xwendevan di nava hesûdiyê de û di bin bandora min de hiştin. Rêbertiyekê min a xwezayî hebû. Di perwerdeyê de, di fêrbûna ABC yê de, pir rişt, rêzdar û baldar bûm. Di dibistana seretayî de meleyekî baş bûm. Min xwe dabû olê û min gelekî jî nimêj dikir. Bêguman ez demekê ponijiyî bûm. Min di xala meletiya gund de cih girt û ez dikarim bibêjim ku di asteke pêş de bû. Dibe ku şensê min hindekî jî ji ber taybetmendiyan malbatê bûn. Bavekî ku xwe zêde saz nekiriye, pîvanên xwe pêk nayne, dîsa dayikeke ku xwe weke tîyî xwastin serdest nekiriye, dîsa di hawirdora bira û xwişkên ku xwe pêşnexistine de, ez derfeta gav avêtinê bi dest dixim. Di nava malbatê de şerê rêbertiyê min wisa bêeman bi rê ve bir. Di hundirê wê de bi hezaran bûyer û şer hene. Niha ev şerê ku ez bi Komara Tirkîyê re didim meşandin hîna wê demê pir bi dijarî min da meşandin. Wê demê gelek gotin û çarneyên ku dayika min ji min re gotibûn hene. Şêwaza xebata min didît. Hîna tê bîra min, digot “evdal ma tu kes weke te dixebite”. Cewaziya min dizanibû. Komeke piçûk a me xwendevanan hebû. Li derûdora deh kesan bû. Min dixwast ez wan bibim dibistanê. Ez dikarim bibêjim ku min gelekî baş perwerde kirin. Min bi hemûyan nimêj dida kirin. Em diçûn dibistanê curn hebûn. Dema baran dibariya hindek av tê de kom dibûn, min

bi hemûyan destav dida girtin. Hema li dûv min rêz dibûn û nimêj dikirin. Di vê wateyê de min gelekî meletî kir. Di dibistana seretayî de û bi xwe bixwe min kir. Qonaxeke girîng a rêxistîkirinê bû. Bi xwe bixwe re meletî kirin girîng e ma ne wisa? Yanî li gor gundê xwe weke zarokê oldar û baş di temenê zû de bibe mele. Peywireke wisa ye ku her zarok bi hêsanî nikare hilde ser milên xwe. Min dixwast ez dibistanê li ber dilê koma xwe ya xwendevan xweş bikim. Min ABC bi wan dida hinkirin. Ev hewla ku min bêyî bihayê tiştekî dikir, diya min weke evdaliyê dinirxand. Diya min bi ser min de dihat; “bêyî ku tu berdêlekê bistîni çima tu deh-panzdeh zarokên gundiyan perwerde dikî.” Kî rast bû, tu kesî weke min nedikir. Taybetmendiyê ku min a ku wê demê xwe derxistiye pêş ve jî, hewla perwerdekirina mirovan e. Di aliyê din de zarokê ku li gor xwe nagihê, diyare ku ez berbi ciwanmêriyê ve diçim. Wê demê bi vî tiştî hesiyan: ev zarok wê nebe zarokê normal ê malbatê. Hîna wê demê dayika min ji min re digot tu nikarî malbatekê saz bikî. Wiha rexne dikir, “tu kes keça xwe nade te, karê nadin te”. Di viya ku ew jî rast bûya. Ji ber ku diyardeyên ji min, çavkaniyên min, êşkere derdixist holê ku ez dê bi tendûrist nebim weke zarokê ku ew dixwazin. Tê bîra min wê demê wisa li derûdora min zarok hebûn. Piştî ew hemû çûn radestî pergale bûn. Kesên ku ji bo xwendinê ez bi wan re bûm alîkar, yên ku min bixwe fêrî xwendinê kirin, çavên wan her dem li pergale bû. Dixwastin bibin mamoste yan jî wisa çavên xwe berdabûn pergala malbatê û pergala dewletê. Di saziya ol de, di saziya dibistanê de, piştî wê di saziyên îdeolojîk û polîtîk de serê min her bi bela û ez her di rewşa lêgerîna tiştên ku min dixwast de bûm. Bi bingehe ez pê ve girêdayî bûm, lê nedîtina min a xwasteka xwe, ez birim pirs û enca ma çawaniya pêkanîna tiştê herî baş. Tu kes weke min ne bi mamosteyên xwe ve ne jî bi hevalên xwe ve girêdayî ye. Hemû mamosteyên min, min nas dikin. Min dizanîbûye ku ez hezkirinên hemûyan bi dest bixim. Ev gotin nînin, peyitîn hene. Û ji her beşê mamoste hebûn. Hevalên min jî wisa bûn. Yên ku ji beriya 20-30 salî ez nasdikirim niha hemû dostên min in. Tirk jî wisa ne. Hemû hevalên min (belkî niha hindêk ji wan di qonaxên dewletê de bûn.) min weke dost bi bîr

tînin. Tiştê ku ez dixwazim bibêjim, ji bo girêdana hevaltiyê di min de hewldaneke mezin hebû. Lê rexmî wê min got divê hemû werin têperandin. Têperandina mamosteyê xwe bûyereke zehmet bû.

Ji hevalên xwe re bûyîna rêber jî zehmet e

Ji hevalên xwe re bûyîna rêber jî zehmet e. Bicerbînî çiqas zehmet e hûn jî dê bibînin. Rexmî her tiştî bêyî ku tu wan bişkîni, bêyî ku tu wan nerihet biêşîni... ji ber ku têperandina wan belkî jî wan biêşîne. Têperandina kesekî gelekî zor e. Lê heke pir erênî were têperandin dilxweş dibe. Du dibî mamosteyê mamosteyê xwe, ev yek wî/ê dilxweş dike. Tu dibî rêberê hevalê xwe ev yek jî wî/ê dilxweş dike. Di san yekemîn hevalê min ê zaroktiyê gundê Hesên Bîndal hebû, gundê Cîbînê. Gundekî tirkan bû û malbatên wan hîna jî me bi xêr bi bîr tînin. Ji bo rojekê min vexwînin malên xwe gelekî eleqe nîşan didan. Wisa nêzikatiyê min ê rêzdar hebû. Niha em tevgereke mezin ê êrîşê ne, şehitîneke mezin rêxistin dikin, lê misoger wisa rewşê bêqisur a rêzgirtinê jî hebû. Hîna jî ez di cihê nivî de radiwestim. Nayê payîn ku ez bi hêsanî werim têperandin û vala werim derxistin. Em hîna mijûl dibin. Yanî ez dîin jî bibim ez pêşiya vî karî û pêşiya we bernadim. Yê ku ji heft saliya xwe ve xwe bi vî karî ve girêdaye dikare bi hêsanî dev jê berde? Tê bîra min mamosteyê min ji bo ez bi yekî re werim kortê ez rakiribûm ji piyan. Ez bawer im Hesên Bîndal bû. Min pir şerm dikir min digot, “ez nikarim bi vî hevalî re werim kortê”. Ew hindêkî din bi hêz bû. Ez di hunera kortvaniyê de lewaz bûm. Lê ev hest hîna di bîra min de ye: ma ez rabim an ranebim? Di vê mijarê de bi rojan, bi mehan min dudilî jiyan kir. Dema ez rabûm jî me nekarî em ji hev bibin. Ji bo min rewşa herî zêde min bi ser xistî, di ev rewşa wekhevîyê de mayîn bû. Ji bo min rabûna kortê rexmî ku gelekî zehmet bû, bi zehmetî rewşa wekhevmayînê afirandin gelekî girîng e. Êdî min dilê xwe li ser wê bingehe amade kir. Wekhev mayîn. Heke ez dê nikarim jê bibim jî, nepejirandina têkçûyîneke bingehîn. Di her qada jiyanê de ez wisa me, di fêrbûyîne de jî ez wisa me. Dema min dixwast ez ji refê derbas bibim, fêmkirin çiqas lewaz dibe bila bibe, heke gengaz be xala herî baş wergirtin, lê pir kêmtina bin pêncan şewaza min bû. Pir kêmtî sê yan jî çar

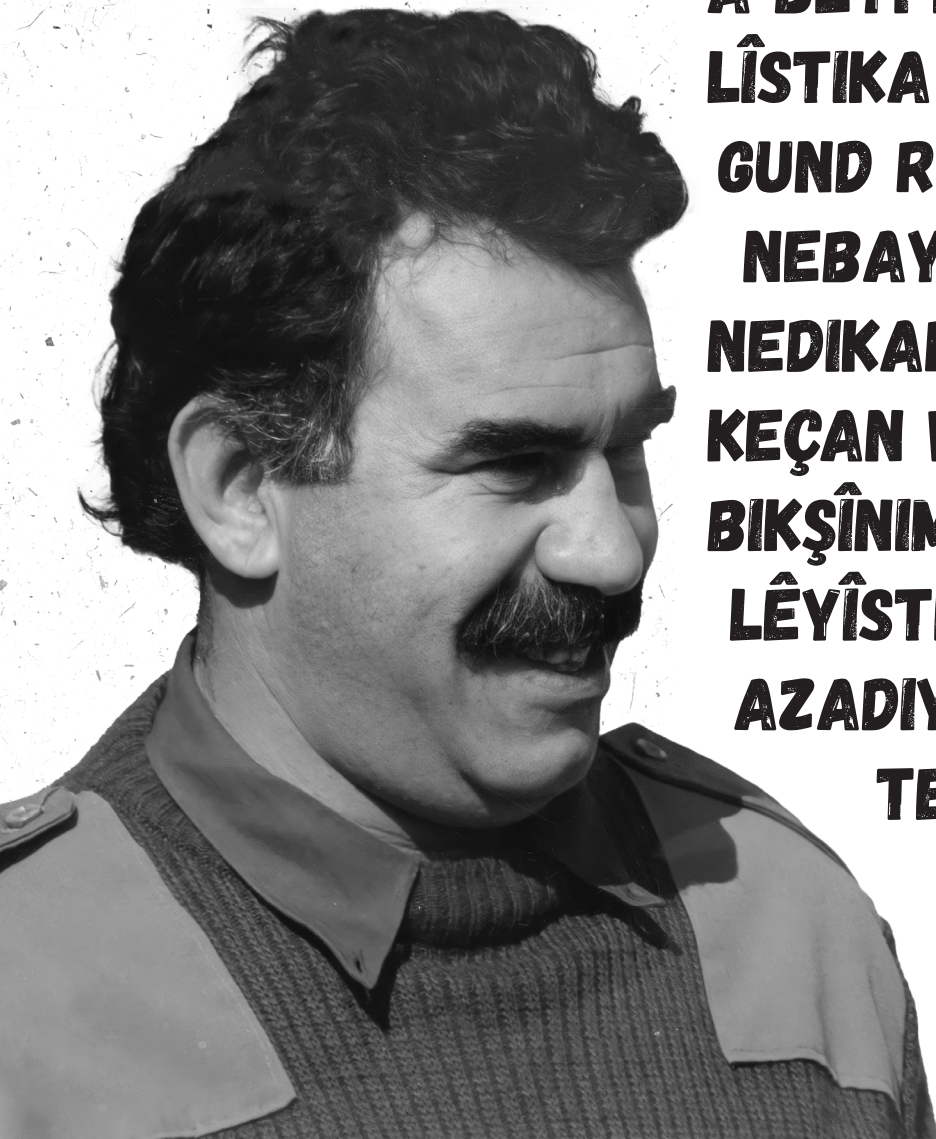

hebûn. Bi qandî pêçiyên destekî hebûn an jî tunebûn. Û di tevahî jiyana min de wisa bû: Di revê de, di meşê de, di mijûlbûna her tiştî de. Li lîseyê, di dibistana navîn de, wisa gelek nêzîkatiyên balkêş, gelek pêvçûn û hemû jî bi hilkehişk bûn. Heke ez nebim nabe, ez têk biçim qet nabe. Ev herdu hest. Bêyî ku ez xwe ji karekî re amade bikim, ez nakewim nav. Der barê hêz gihîştandinê de taybetmendiyê pîvanê ye. Di bingeh de ez ne kortvanekî xort im, lê bi rabûnê re hema ketin zêde li gor min nîn e. Di hemû lîstokan de ez wisa me. Yê ku min dikarin ez bî dest bixim, jixwe min bidest dixistin, ên din jî wekhevî bû. Ez bawerim min pir kêr di lîstokan de wenda kir. Ev taybetmendiyê derûnî û takekesî bû. Şewaza min pir balkêş bû. Dema min nimêja xwe ya destpêkê kir meleyê gund (ez bawer im 1984 an

de mir) digot, “Heke tu bi vê lezê bidomîni tuyê bifirî. Tu yê bibî ewliya û bifirî”. Nimêja min a destpêkê bi meleyê gund ve nixandîne dide kirin. Esas ez zêde ji duayan fêr nakim, lê bi kemanî ez dişopînim. Şewaza min a şopandinê, der barê min de mele dibe ve dazîne. Weke ve gelek ez-mûneyên min ên jiyane hene. Ketina ji hemûyan re cidiye, bi wate ye û wisa birina encamê heye.

**“HEKE HÊRSA MIN
A BÊYÎ ENCAMIYA
LÎSTIKA BI KEÇÊN
GUND RE
NEBAYA, MIN
NEDIKARÎ EZ
KEÇAN WISA
BIKŞÎNIM EV
LÊYÎSTIKA
AZADYÊ Û
TEKOŞÎNÊ”**

‘GER AZADÎ HÊSAN
BÛYA, RONAHI Û
BÊRÎVAN XWE
NEDIŞEWITANDIN’

-ELIF RONAHI

Cara yekemîn min 4'ê Nîsan'ê Rêber APO dît. Ev jî bû rasthatinekî pir xweş. Ango di rojbûna Rêber APO de li saha Rêber APO bûyîn û di rojbûna Rêber APO de wî dîtî ji bo min pir bi wate ye. Dibe ku wê demê hûn em nizanibûn rojbûna Rêber APO 4'ê Nîsan'ê ye, lê dema ez hînbûm min wisa nirxand; di 4'ê Nîsanê de zayîneke nû, bi dîtina Rêber APO û bi Rêber APO re wek zayîneke nû min girt dest. Ji ber vê tevlîbûna xwe ya düyemîn a rêxistinê bi 4'ê Nîsanê roja çûyîna xwe ya saha Rêber APO re dinirxînim. Ji bo min wate û girîngiyeke wê yê wisa jî heye. Li saha Rêber APO ez di dewreya akademiyê de mam. Dema dewrê bi dawî bû Rêber APO pêşniyar kir ku ev li mala lêhûrbûnê bimînim. Lê ji bo hin hevalên beriya şehîd bikevin her dixwestin biçin Eyaleta Tolhildan, min dixwest ez jî biçim çiyê. Min jî dixwest ez ji bo wan biçim wê derê. Dema Rêber APO çûyîna min a mala lêhûrbûnê got min xwesteka xwe ya çûyîna çiya anî ser ziman. Rêber APO guncav dît lê da xuyakirin ku wê piştî 9 mehan me dîsa bikşîne ji qadê. Di pêvajoya ku ez li saha Rêber APO de mam, bi her awayê naskirina Rêber APO ji bo min pir girîng bû. Ya rastî, dibe milê me yê tiştên ku Rêber APO di wê demêde dianî ser ziman bi kûranî fêmkirin kêm dima. Lê di pêvajoyên dû re, asta me ya fêmkirina dahûrandinên Rêber APO yên li ser jina Kurd, dahûrandinên wî yên li ser civaka Kurd a ku di warê sosyolojîk, psîkolojîk, civakî û felsefî de pêşxistiye, pêş-

ket. Dixwest bi tevahî hevalên jin re diyalogan pêş bixe. Bi rastî jî asta me ya îdia çî ye, em çiqas a xwe ne dixwest fêm bike. Lê me diyalogên xwe bi Rêber APO re pir kin dikir. Nêzîkatîyek bi bersiva erê-na angoyê hevokek bibersivîne hebû. Ez dikarim bêjim ku ev nedihîşt tiştên ku Rêber APO dixwaze bi me re avabike pêk were.

Dema ku dewraya me nû destpêkir, ji çar aliyên Kurdistanê heval hatibûn, dîsa hevalên ku ji Ewrûpaya hatibûn hebûn. Ji her qadê heval hebûn, bi taybet hevalên ji qadên şer hatibûn hebûn. Ji lewra dahûrandinên pir alî pêşketin.

Çalakiya Heval Ronahî û Heval Bêrivan

Di vekirina dewrê de, bi xwendina rapor û pêyamên Heval Bêrivan û Heval Ronahî ve li ser mijarên çalakiya wan, ev çalakî pênaseya çî dike, sekna heval Bêrivan û heval Ronahî çî pênase dike yekemîn dahûrandin û nirxandinan pêşxist. Nêzî deh deqeyan Rêber APO her tim wolta avêt, neaxîfî. Gotina wî yê detspêkê ev bû; 'Ger azadî hêsan bûya, Ronahî û Bêrivan xwe nedîşewitandin.' Nirxandin û tespîta wî ya destpêkê bû. Raporên Heval Bêrivan û Heval Ronahî hebûn û di heman demêde hevpeyvînen wan jî hebûn. Rêber APO ji van hevpeyvînan hevokan dixwend, ev hevokên tîn çî wateyê li ser van nirxandinan dikir û di derbarê wateya çalakiya wan de Rêber APO nirxandinên pir berfireh pêşxist. Piştî di nav herikandina perwerdeya me de, li ser tekmîlên ku ji welat dihat,

nirxandinên pir berfireh ên Rêber APO pêşket. Di dewreya me ya perwerde de her roj beriya ku perwerde destpê bike, tekmîlên ji welat dihat xwendin. Li ser tekmîlan bi qasî pêwîstî nîqaş dihat meşandin. Encamên van nîqaşan weke tekmîlekî ji Rêber APO re dihat dayîn û Rêber APO nirxandinên pir berfireh dikir.

Wek hevalên jin me jî bi gotina Rêber APO tevlîbûna xwe digirt dest. Her şev piştî perwerde li ser mijarên wek 'me di nav rastiyeke bi çî rengê de jiyana kir, em ji kîjan rastiyeke PKK'ê û Rêber APO bandor bûn û tevlî bûn, çewtiyên di tevlîbûna me de, em bi naskirina rastiya PKK'ê tevlîbûn an bi awayekî hestiyar tevlîbûn' me nîqaş dida meşandin. Ev dihişt ku piştî em di hevpeyvînen xwe yên bi Rêber APO re, nirxandina tevlîbûna xwe de hîn kûrtir bigrin dest. Mînak Rêber APO pirsên wek 'We çî tiştê malbat, dewlet û pergalê red kir û hûn tevlîbûn? Bi pejiandina kîjan rastiya Rêbertî hûn tevlî dibin? Hûn bi pejiandina kîjan rastiya PKK'ê tevlî dibin? Ev tiştên hûn qebûl dikin çî ne? Bi van tiştên ku hûn qebûl dikin re, hûn ê bibin hevpar?' Ev pirs tevlîbûna rast bi me re pêkanî. Di destgirtina tevlîbûna xwe de me hîn bêhtir firehbûnê bidestxist, hîn bêhtir kûr kir, tevlîbûna xwe bi rûniştina rotayekî hîn rast tevlîbûnekî hîn bi hêztir me pêk anî. Ez nikarim bêjim ku asta me ya fêmkirinê pir kûr bû. Bi rastî jî me gava xwe avêtibû jiyana nû. Em hemû jî cihên cûda yên Kurdistanê hatibûn, ji çar aliyê Kurdistanê hatibûn. Me ferqa jiyana hevpar a li saha Rêber APO di-

dît. Di dewreya me de hevalên jin nedibûn xwarinpêj, hevalên xort dibûn xwarinpêj û hevalên jin jî subaytiyê dikirin.

Hevalekî bi navê Hesen hebû, piştî şehîd bû. Rojekî bi xwarinpêjiyê erkdar bû. Divê êvarê tekmîla xwe bide subay, ew roj jî ez subay bûm û dema tekmîla xwe dide divê bi şeweyekî leşkerî bide. Dema tekmîla xwe dida di hindûr de jî feraseta 'hevalekî xort çawa dibe xwarinpêj

û tekmîla xwe dide hevalekî jin' jiyân dikir. Ez tu car jibîr nakim dema tekmîla xwe jî da wisa gotibû, 'Min pêjgehê paqij kir, ewqas kefçî, ewqas îskan, ewqas beroş di emr û nêrînê we de amade ye femandara min'. Li saha Réber APO, ew pergalekî bi çî rengê bipêjirîne ew bi fermiyeteki mezin û disîplîne dihat pêkanîn. Lê me pir baş dizanî ku hevalên xort vêya di hindurê xwe de hezm nedikirin.

Lê bi pêvajoyê re, her ku Réber APO dahûrandinan pêşxist him bi heval Hesen re, him jî bi gelek hevalên xort re di warê rêhevaltiya bi hevalê jin re, di şerê ku li hemberî dijminê hevpar bi hevalên jin re tê meşandin de nêzîkatiyên çewt jî derdiketin holê. Di civakê de jin çawa tê dîtîn, di nav rêxistinê de jî jinê wisa dîtîn, bi vê ferasetê nêzbûn hebû. Lê di nav pêvajoyê de hevalên xort têgihîştin ku rewş ne wisa ye û rex-

nedayîna vê pêşxistin destpêkir. Rêber APO di dewreya me de behsa artêşbûna jinê kir. Wek hevalên jin, me artêşbûna jinê pir tûnd digirt dest, ango wek şerê tûnd ê li hemberî dijmin me digirt dest. Lê Rêber APO bi vê rengê nedigirt dest. Mînak, Rêber APO di dewreya me de ji bo artêşbûna jinê vê têgînê anî ser ziman û got; 'Artêşbûna jinê, meylê azadî ya herî radîkal e.' Meylê herî radîkal a azadiyê kesayeta xwe azadkirina jinê, di jiyane de diyarkerbûna jinê, him di qada siyasî de him jî di gûhertin û vegûhertina civakê re diyarkerbûna jinê ye. Û di wê demê de girêdayî vê dersên Jin û Civak, Jin û Malbat jî hebûn. Di van dersan de Rêber APO dahûrandinên berfireh pêşxist. Cara yekemîn bi kûranî em bi vê re rû bi rû diman; em çî dipêjîrînin, çî napêjîrînin? Di vê derbarê de Rêber APO perspektîfek birdozî û felsefî derdixist pêş.

Ger jiyaneke hebe, divê ew azad be

Ger jiyaneke hebe, divê ew azad be. Lewra di vê waneyê de Rêber APO têgînekî wisa şixuland; 'Beriya ku hûn dijminê xwe bikujin, divê hûn kesayeta ku dijmin bi we re avakiriye bikujin.' Ev hemu ji bo me tespîtên pir bi bandor bûn. Û bi rastî ti kes heya wê demê vana wisa bibandor ji me re negotibû. Lê wê demê jî wek zihnî, rîsta ku dijmin dide jinê, rîsta ku malbat-civak dide jinê çî be, vê rîstê red dikir. Cîhanekî pir biçûk ê ku bi me de hatibû avakirin hebû, Rêbertî mudaxaleyek mezin li vê cîhanê dikir. Rastî jî vê mudaxaleyê di

MÎNAK, RÊBER APO DI DEWREYA ME DE JI BO ARTÊŞBÛNA JINÊ VÊ TÊGÎNÊ ANÎ SER ZIMAN Û GOT; 'ARTÊŞBÛNA JINÊ, MEYLÊ AZADÎ YA HERÎ RADÎKAL E.'

kesayetên xwe de dîtîn, nûbûnê di kesayeta xwe de avakirin ji bo me jî dibû çûyîn-hatinekî mezin jiyankirin, nakokî jiyankirin û têkoşînekî pir mezin. Tiştên ku wek rastî dizanî, Rêber APO bi gotina 'şaş e' datîne pêşiya te. Tu bi têgînên Rêber APO re pir berfireh rû bi rû dimînî. Tu bi azadiya jinê re rû bi rû têtî.

Tu xwe azad dibînî, ger di civakê de qada te ya tevgerandinê hinek fireh be, malbat rojane ji her tiştê te re nabe mudaxil ev ji bo te azadî ye, tu nikarî vêya derbas bikî, ji bo vê têkoşîn nakî. Lê Rêber APO di dewreya me de ji bo derbaskirina vê, ji bo têkoşînkirinê bal dikşand pêwistiya xwe ji taybetmendiyên ku wek rastî ji me re hatine pêşkeşkirin û kesayetek daye avakirin û ji nû ve divê jiyaneke em bidin afirandin. Ji bo vê Rêber APO sê tiştan digot di derbarê jiyane de: 'Heya niha we çawa jiyane kir? Hûn niha

çawa jiyane dikin? Li vir şûnde hûn dixwazin çawa bijîn? Di dewreya me de mijara ku Rêber APO herî zêde dixist rojane me ev mijar bû. We çawa jiyane kir, hûn çawa jiyane dikin, divê hûn çawa bijîn. Ev pir girîng bû û ti bi rastiya xwe re rû bi rû dimînî. Jiyana xwe ya heyane vê demê tu tînî bira xwe. Ya rastî, civak, malbat û pergala te xistiye bin dorpêçekî de û ev dorpêç wek rastî bi te dane têgihandin. Tu jî dibêjî vayê jiyane ev e, ji derveyî vê jiyane nîne. Di jiyana rojane de hîn bêhtir di warê madî de ango ji bo firehbûna qada xwe ya tevgerandinê hinek te bi malbata xwe re têkoşîn meşandiye ango te nakokiyane jiyaye. Te hin tiştan xwestiye dema ku ew nehatiye pêkanîn, te bertekan raber kiriye. Lê niha, dema tu hatî vê derê asoyên xwe berfireh bike. Em ji sekna fizîkî ya jinekî bigrin, ji hêza wê ya fikrî bigrin û

heyani çanda wê, di gelek aliyên de Rêber APO bi rastî jî xwest me perwerde bike. Li hemberî zîlamê desthilatdar û jina kole, Rêber APO dixwest tîpekî nû ava bike. Dixwest tîp û modelekî nû ya jin û zîlam ava bike. Dê civak li ser vê guhertin û veguhertinê bijî û ya ku pêşengtiya vê bike jî jin e. Li ser vê emê çawa xwe pêş bixin, jin wê çawa artêşbûna jinê û şerekî çawa wê pêş bixe li ser van bigehan nîqaşên me çêdibûn. Dema me tekmîla van nîqaşan dida Rêber APO, Rêber APO têgînên nû dianî. Mînak, digot: 'Dema hûn çûn çiya li hemberî zîlamê ku dixwaze we bixe bin desthilatiya xwe hûnê çiqas têkoşîn bikin?' Dema em bi vê pîrsê re rû bi rû diman me digot emê qebûl nekin. Lê

dema ku Rêber APO rê û rêbazê vê dipirsî di vê mijarê de em razber diman. Û Rêber APO ji bo hevalên xort yê pratîkên nêzîkatiyên çewt raber dikirin digot 'dema hûn çûn çiya destpêkê hûnê rexnedayîna xwe bidin hevalên jin û piştê hûnê derbasî cihên xwe yê erkê bibin. Di pêvajoyên piştî vê de jî wisa bû. Dema hevalekî xort dihat çiyê diçû biryargeha YAJK'ê rexnedayîna xwe dida û wisa derbasî qada xwe dibû.

Di dawiyê de ez dixwazim vêya bêjim; bi rastî jî wek jin, jinên herî xwedî şans em in. Ji ber ku Rêbertiyekî me yê wisa heye, dîsa xortên Kurd jî ji ber bûyîna xwedî Rêbertiyek wek Rêber APO xwediyê heman şansê ne. Ji ber ku di nav têkoşînê de bi guhertin

û veguhertina kesayeta xwe azadiyê têhm dikin û bi zanebûna nîrxê azadiyê zanin ku ji bo vê çiqas têkoşîn û şerkirin pêwîst e û ji ber ku ev bi me re pêşketiye em xwedî şansê mezînin. Em kadroyên vê tevgerê li ku derê bin bila be vê jiyânê dikin, ji ber ku di her keliyê de bi Rêber APO de jiyankirinê û têkoşîna vê hîs dikin û di nav lêhûrbûnê de de ne ez di vê baweriyê de me ku emê teqez serbikevin.

Gava Min Ber Bi Riya Hêqîqetê Ve...

—Astera Dağ

Her mirovekî ji xwe re rojekî dipirse; Gelo ez jiyaneke çawa dixwazim bijîm? Ez kîme û ez dixwazim bigihîjim ku dere? Ev pirs bê guman ne ji rêzê ye û her kes di nav lêgerînên bersivên cûda de ye. Di encamê de ev pirs me tevan dide ber van biryarên me ên rojane. Di her kêlî de em biryarên jiyaneke didin. Her biryareke me dive ber bi riyekê nû ve. Lê hin biryaran bi xwe re guhertinên pir mezin tînin. Em dikarin bêjin ev guhertinên bingehe in. Ber bi wan guhertinan ve gav avêtin ti carî ne hesan e. Lê lêgerînên mezin, krîz û aloziyên kûr û lêpîrsînên hindûrîn ançax bi guhertinên esasî ve dikarin werin çareser kirin.

Ez kîme û çawa dixwazim bijîm?

Weke her jineke ciwan min jî her ji xwe re dipirsî; Gelo ez kîme? Ez çima dijîm û dive jiyana min çawa be? Di derdora min de bêgûman bersivên cur bi cur hebûn ji vê pîrsê re. Di encamê de pergala îro û kevneşopiyên hezar salan ên civaka kurd û Kurdistan hin bersivên amade ji me re pêşkêş dîke, hebûn. Jineke ciwan îro dikare bibe hevjînekê baş, xwendevan an xwendekareke bi zanist, belkî rojekê jî bibe dayîk. Dikare bibe mamoste, dextor, parêzer, hûnermend an siyasîmedar jî. Dikare cîhekê di nava vê pergalê de bigire û erkeke bigire ser milê xwe. Dikare gorî daxwaza malbat, civak, dewlet jî bijî.

Lê min çî jî kir û nekir min xwe tu carî ayde vê rol û mîsyona ku ji berê dayîkbûna min de ji min re hatiye dayîn nedidît. Ez rehat nebûm. Min diçeriband. Di encamê de her jinek ciwan diçeribîne. Ev jiyana ku ji me re buye nimûne min jî jiyana kir. Lê her çeribandinek di nava pergalê de nebû bersiva ‘ez kî me û ez dixwazim çawa bijîm?’.

Min nikaribû di rojê de 8 saat ji vê pergâlê re kar bikim, tenê ji bo ku ez bikaribim jiyana xwe bidim berdewam kirin. Min nikaribû bibim koleyekî ji dil û bi maaş. Min ji xwe re roj bi roj pirs dikir; ez ji kî re xizmet dikim û çima? Dibe ku ev pirs ne pirsêkî ji rêzê be. Kesek zû bi zû vê pirsê ji xwe re napirse. Ji ber naye pirsîn. Ji ber em tenê dixebitin. Herkes tenê ya heyî dike. Lê min ji xwe re digot: ev ne têrkere. Ev nabe bersiva wateya jiyane. Egêr em hemû tenê vê jiyane bijîn, dive ev bibe layiqê pîroziya vê jiyane.

Esas min vê pir çaran hîs dikir. Tiştê em dikin, tiştê ku her jinek ciwan rojane dike ne têrkere. Taybet wek jinên ciwan ên kurd ku li dîaspora de dijîn em nikarin jiyaneke ji rêzê qebûl bikin. Ji ber jiyana me tu carî ne ji rêzê bu û hatina me li vêderê jî ne ji rêzê ye.

Buyîna endamê civakekê bindest bi xwe re pirsên cûda jî dianî; gelo ez çima li vederê me? Çima ez nikarim di wêlê azad de bi civaka xwe ser axa xwe bijîm? Çima em her tim ji bo yekî din jiyane dikin? Ev qedere gelo?

Ez dipirsîyam û min jiyane dikir. Min vê jiyana ji rêzê roj bi roj jiyane dikir. Lê her ku wext derbas dibû, ez behtir ketim di nava tengasiyê de. Ji ber pirsên min zêde dibûn û ez hîn jî bersiva xwe nabînim. Ez nabînim û ez nagerim. Ji ber min dît di ve jiyane de ne

gengaze ez bersiva vê bibînim. Çawa ezê bibim bersiv ger ez her dúbare û dúbare heman tiştê dijîm. Ger ez dervê vê jiyana pergâlê bixwazim wateyekî bidim jiyana xwe, jiyana xwe bi wate bikim ev teqez di ve rê de nabe.

Me wateya jiyane winda kiriye

Di encamê de ez li tiştê windabuyî digirim. Ez ketim di ferqa vê de. Me wateya jiyane winda kir. Nirxên jiyane di cîhekê de veşartî ne, lê ez hîn jî nizanim divê ez li ku lê bigirim. Naxwe mirov li cîhen ku mirov tiştê lê winda dike lê vedere jî digere. Ger ez di nava lêgerîna wateyê û nirxê de bim, ez ê di cîhe wê de lê bigirim. Ji bo ciwanên civakekê bindest û ê ku dûrî welatê xwe dijîn diviya bû ez vegerim kokên xwe. Divê ez di serdemekê de bigirim ku jin ne tenê dibûn jina malê. Di demekê de ku kar bi ked re gîredayî bû û ew ked vedigeriya jiyaneke xweş û tenduristî. Diviya bû ez li cîhekê bigerim ku ked bi madiyatê naye pîvandin. Gelo ew li ku ye? Gelo jiyaneke wisa hên jî heye?

Çiqas ez difikiriyam ewqas ez ji jiyana xwe acîz dibûm. Ma tenê ez van pirsan ji xwe dikim? Ezê çawa ji vê grêkê derkevim? Ji bo pirsên wisa bîngêhîn, min bi tenê nikaribû bersivê bidim. Van pirsan min derbas dikirin. Mesele

edî ne tenê ez bûm. Esas min tenê dixwest ku bizanim çawa bijîm?

Ger ev jiyane ne jiyaneke rast be, ger armanca vê jiyane tenê digihîje heman derketinê, di vir de pîrsgirêkek heye. Ji ber vê yekê min dest bi lêgerîna jiyaneke nû kir. Bêgûman ev dikaribû bibe karekî nû, beşekî nû a zanîngehê, hevalên nû an belkî bajarek nû. Lê ev jî têrê nekir.

Min ew edî dizanibû. Na, ya ku ez lê digirim ne ew e.

Ez li jiyana azad, bi rûmet û civakê digirim. Ez dixwazim jiyana min şopek bihêle. Ez dixwazim rojekê bêjim: min di vê pergâlê de pîrsgirêkek dît, min pê hesiya. Wêk jîneke ciwan min vê pergâlê qebûl nekir. Min red kir û min têkoşîn meşand. Çi ji destê min dihat min dikir. Min dixwest ez xwe û derdora xwe biguherim

Guhertin ne hêsan bû, le hêvî jî hebû. Hêviya jiyaneke xweştir li ber çavên min bû. Di vê jiyane de lêgerîneke bê dawî heye. Kes bersivên amade nade te. Ez tenê dikarim li vê dere bersiva pîrsa “Çawa bijîm” bidim. Ji ber ku di vê jiyane de hevaltî heye. Di vê jiyane de jin ne kole ye, jin pêşeng e û civak hêz dide. Ferdperestî û statû di vê dere de nîne. Tiştê ku ez lê digirim ev e. Ez li manewiyata winda digirim. Û di vê jiyane de ev heye.

Li gerîlabûne min edî tene weke xeyaleke dûrî min nedinêrî. Min ji xwe re digot; çima ne ez?

Pey rastiye û heqîqetê ve biç

Gerîlabûn edî ne xeyaleke
dûrî min bû. Min ji xwe re
digot; çima ne ez? Çima ez ji

vê jiyana alternatîf birevim?
Ez ji çi û çima direvim? Ger
ez edî nikaribim zehmetiyên
vê jiyane ragirim, wê demê
divê ez gavan biavêjim. Û kî
dibêje ez nikarim wiya bikim?

Ger tiştek hebe ku ez dizanim,
ew e ku ez nikarim di xeletiyê
de bijîm. Ji xapandina xwe
zehmetir tiştek nîne. Erê, rast
e, divê ez tavîz bidim. Belkî

pewiste ez mal, milk û hin kesan jî di paş xwe ve bihêlim. Lê hemû guhertin fedakarî dixwaze. Û ew li ber çavê min êdî ne ewqas mezin bû. Ji ber ku lêgerîn û armanc jê mezintir e. Azadî ji wê meztir e. Jiyana ne tenê ev e. Jiyana, civak û dîrok ji vê zêdetir e û nedikeve nava malekî ne jî şexsekî. Ev daxwaz êdî beden û dîwaran derbas dikir. Ev heyecan, heyecana azadiyê bû.

Ango min destpêke ji xwe re soz da. Min got êdî divê ez vê jiyana kole berdim. Min ji xwe re got divê ez sozekê bidim xwe û ew mirovên qehreman ku jiyana xwe dane riyekî bi rûmet û jiyaneke azad. Soz bidim ku ez êdî ber asoyekî firehtir bimeşim. Tu jî dikarî. Û tu dixwazî. Tirsên xwe bide aliyekî. Pey rastiye û heqîqetê ve biç. Çi were

bila edî were. Ez ji bo tofanan amade me. Ji ber anca tofanekî dikare qirêjiya vê pergalê paqij bike. Tu jî xwe berde vê deryayê û fêrî avjeniyê bibe...

“Ango min destpêke ji xwe re soz da. Min got êdî divê ez vê jiyana kole berdim. Min ji xwe re got divê ez sozekê bidim xwe û ew mirovên qehreman ku jiyana xwe dane riyekî bi rûmet û jiyaneke azad.”

STÊRKA HEQÎQETÊ:
ŞEHÎD ARMANÇ CEMRE

KOVARA XWEBÛN, BI MALBATA

ŞEHÎD ARMANÇ CEMRE HEVPEYVÎNEK KIR

Xwebûn: Hûn dikarin xwe bidin naskirin ?

Alaattin: Merhaba, navê min Alaattin Semir Zuğurlî ye. Di sala 1989 de li Lice dayîk bûm. Naskirina min bi tevgera azadiya Kurdistanê re, di salên ku ez diçûm zaningehê çêbû. Ji ber tevlibuyîna min a xebatan, di demên zaningêhe de di sala 2010'an de li Amedê hatim girtin. Di despêka salên 2017'an de hatim berdan. Piştî pevajoja zindanê, min cîhê xwe di nav meclîsa partiya demokratîk a gelan (HDP) de girt. Di sala 2019'an de dîsa hatim girtin. Piştî demekê ku ez li zindanê mam bi bîryara cezaya 7 sal û niv hatim berdan.

Xwebûn: Ş. Armanç Cemre di malbateke çawa de mezin bû? Hûn dikarin behsa cîhê malbatê ya di nav tevgera azadiyê de bikin?

Alaattin: Em di nav malbateke gîredayî nîrxên xwe yê welatparezî, di nav tevgera azadiya Kurdistanê de rolên mezin girtî, gîredayî ziman û çanda xwe û bi zanebûna hestên welatparezîyê de mezin bûn. Wek tê zanîn kongreyaya avakirina PKKê di 26-27'ê Mijdara 1978'an de li gundê me pêk hat. Tevlîbûna nav tevgera azadiyê ku bi Ş. Seyfettin û Ş. Alaattin Zuğurlî pêk hat, li ser malbatê û bi taybetî li ser ciwanên di

nav malbatê de bandorekê mezin çêkir. Em dikarin bêjin ku cîhgirtina di nav tevgera Azadiyê de bû çandekê. Di oxira tevgera azadiyê de malbata me 17 Şehîd dan. Piranî endamên malbatê, di tevgerê de cîhê xwe girtin û hîn ji berdewam dikin. Ş. Armanç Cemre jî di roja me ya îro de nimûneya berdewamiya wê çande ye. Ji ber tekîliya me ya bi tevgera azadiyê re, li ser malbata me zext pir bû. Gundê me pir caran ji aliyê hêzên dewletê ve hat şewitandin. Wek piraniya malbatên welatparêz en li Kurdistanê, em jî bi koçberbûyîna bi darê zorê re rû bi rû man. Ji gundê ku em lê ne, em koçberî

navçeya Amedê Bağlare bûn. Ji vê dere jî me koçî bajarê Tirkîyê Duzce'yê kir. Em şeş xwişk û bira ne. Ş. Armanç Cemre, di 11ê Tîrmeha sala 2000'an de, li vê derê ji dayîk bû. Duzce di aliyê sosyo-polîtîk de bajerekî ku meylên rastgir-muhafazakar lê serdest in. Ji ber vê yekê me li vir zehmetî kişand. Wek malbat, mijara Kurdbuyîn ne mijarek bû ku em di pîvanên xwe de lewaztiyê bijîn. Ji ber vê yekê li vê derê jî me zehmetî kişand. Wek mînak ji ber em bi zimanê xwe diaxivîn, em rastî cîhêkariyê dihatin. Bêguman tu eger bixwazî vegeerî cewhera xwe, egêr tu bixwazî wek Kurdekê/i bijî, tu biçî ku dera Tirkîyeyê, tu rastî pîrsgirêkan têtî. Wê demê, em wek niha nêzikî pîrsgirêkan nedibûn. Ji ber emre me piçûk bû, me wate ne dida. Ji ber van bûyeran di nav malbatê de sixurtî jî peş diket. Di aliyekî de çanda welatparezîyê ya nav malbatê, parastin û di aliyekî din de parastina xwe ji erîşên derdor daxwaza malbatê bû. Ango nakokî hebûn. Dixwestin ku em ji çanda xwe dûr nekevin, di heman demê de nexwestin em pîr tiştan bizanibin. Piranî tişt ji me vedişartin. Bi demê re, bi ketina ferqa rastiya xwe, hêza me ya watedayîne jî peş ket. Bêguman ev carekê de çênebû. Vegera welat bandorekê mezin ser çêkir. Gotinek heye dibêje "her zindî ser koka xwe şîn dibe", vegera me ya welat jî ji bo me ji nû ve şîn buyîn bû. Ş. Armanç Cemre jî bi vê vegeerê li ser axa ku şîn bibe, derfeta wateya Kurdbuyîn û tevgera azadiyê naskirin zêdetir dît. Heman demê, bingêha

naskirina rastiya malbata xwe û fêmkirina wê dît. Egêr tu ji malbatekê welatparêz bî, wê demê tu zêdetir pêdihisî ku divê tu latîqê nirxên vê malbatê bî. Ji ber vê yekê, jiyana xwe ser bingeha layiqbûyîna van nirxan ava dikî.

Xwebûn: Zarokatiya Ş. Armanç Cemre çawa derbas bû? Zarokeke çawa bû? Taybetmendiyan wê yên herî berçav çi bûn?

Alaattin: Xwişka min Fatoş, Ş. Armanç Cemre, di malbatê de ya herî piçûk bû. Bi kêfxweşî û bi coşeke mezin çavkaniya morala me bû. Cem her yekê ji me, cîhê wê cûda bû. Em dikarin bêjin ku tiştên ku me nikaribû di zarokatiya xwe de bijîn, me xwest ew bijî. Tevî wan nezikatiyên me, Fatoşê ti carî xwe delalî nedikir, her tim bi tiştê heyî re dikaribû bijî. Taybetmendiyekekê din a wê jî alîkarane bû û dilovan bû. Zarokekê jîr, xebatkar û jêhatî bû. Egêr tiştêk bixista serê xwe teqez ew pêk dianî. Pir taybetmendiyan xwişka min a berçav hebûn, aliyê wê yê civakî xurt bû. Bêyî ku bikeve nava humanan dikaribû destê xwe dirêjî herkesî bike û bibe alîkar. Fedakar bû û pir qîmet dida hevaltiyê. Van taybetmendiyan wê jî dihîst ku di nava hevalên xwe de pir were hezkirin. Di heman demê de, di jiyane xwe a perwerdê de jî serkeftî bû. Hêza wê ya nivîsandinê xurt bû. Carakê li herême beşdarî pêşbirka kompozîsyona ekolojîyê bû û li herême bû duyemîn. Dêngê dê û bavê min xweş bû, di nav zarokan de ya ku ev taybetmendî ji wan girtibû Fatoş bû. Dênge wê xweş bû.

Navbera wê bi enstrûmanan jî baş bû. Li erbaneyê dida, stranan digot. Çend taybetmendiyan xwe jî, ji dayîka min girti bû. Dayîka min kesayeteke ku hîn zêdetir demokrat nêzikî bûyêran dibû, aliyê wê yê karker zêde bû, di nav jiyane de xwedî taybetmendiyekekê berxwedêr bû. Li gorî dayîka min jinbûyîn ne wek civak dibeje "lewaztiyek bû". Ti carî xwe ji zilamekî kêmtir nedidît û ew yek qebûl nedikir. Bi vê helwesta xwe her tim bûye çavkaniya yekane ya moral û hêza me hemûyan.

Xwebûn: Ş. Armanç Cemre tevgera azadiyê çawa naskir?

Alaattin: Naskirina xwişka min a bi tevgera azadiyê re, piştî ketina min a zindanê bû û ji ber vê yekê vegera malbatê ya li welat destpêkir. Em dikarin bêjin edî ji bo wê, li Amedê, pêvajoyek ku bi rastiya xwe re rû bi rû bimîne destpê kiribû. Dema ku ez li zindanê bûm dihat dîtina min û her tim peşniyarên pirtûkan dixwest û lehûrbûna xwe ser vê ava dikir. Wek xuya jî dike di pêvajoya lîseyê de tevgerê hîn baştir nasdike û dikeve nav xebatên ciwanan.

Xwebûn: Gelo berî ku tevî bibe nav xebatan de cîh girt?

Alaattin: Wek min li jor jî got di pêvajoya lîseyê de, dikeve nava xebatên ciwanan. Hîn di dema dibistanê de biryara xwe ya tevîbûnê dide. Demekê tevî rêveberiya xweser a li Nisêbîne dibe. Ji bo çûyîna Rojava tevî komeke hevalên xwe diçe Ceylanpînarê. Dema ji bo çûyîna Rojava ama-

de ne, di encama îxbarekê de tên girtin. Destpêkê wê dişînin zîndana Rihayê û piştê wê dişînin zîndana Tarsûsê. Di vê pevajo-yê de em her sê xwişk di heman demê de, di zindanên cûda de girtî bûn. Ji bo malbatê pêvajoyekê zehmet bû. Pewîst dikir ku cûda cûda werin hevdiştinê. Ji ber di aliyê aboriyê de derfet pir tine bû, zehmetî dikişandin. Ez heftteyekî berî Fatoşê derketim. Dema ez ji bo derketina wê çûm ber deriyê zindanê hêsteke pir cûda bi min re ava bû. Heya vê demê, ew hertim dihatin hevdiştina min. Hembêzkirina xwişka min piştî ewqas salan hêstên cûda bi min re ava dikir. Lê dewleta tirk dîsa nesekinî, dema em benda tahliyê bûn, di derketina zindanê de dîsa ew girtin. Rojêkê girtin û piştê berdan. Ango piştî ku nêzikî salekê girtî ma hat berdan. Dema ku tahliye bû yekser bi hevalan re tekilî danî. Demekê şûn de jî tevî rêfên gerîla bû. Piştê dema me bi hevalên di heman zindanê de mane re nîqaş dikir, behsa zîrekbûyîna wê dikirin. Li gel ku di nav wan de ya herî piçûk bû digotin "herî piçûk ew bû lê bi bawerî û îradeya xwe ji me hemûyan mezintir bû". Ew kesekê pir têgihîştî bû. Her wiha digotin, di pratîkkirina tiştên ku dixwend zîrek bû. Di zindanê de ji aliyê herkesî ve dihat hezkirin. Di pêvajoya zindanê de jî nameya xwe ya yekem ji bo Serokatiyê nivîsandî bû.

Xwebûn: Biranîneke we bi Ş. Armanç Cemre re heye ku hûn qet nikarin ji bîr bikin?

Alaattin: Pir biranînên min bi xwişka min re hene ku ez nikarim

ji bîr bikim. Mînak, li Dûzceyê di mehên havînê de em diçûn me findiq kom dikir. Ji ber Fatoş piçûk bû ew li malê mabû. Porê wê pir dirêj bû. Me hemû pir ji porê wê hez dikir. Porê wê wek hevrişimê bû. Êvarê em vegeeriyay malê. Dema em hatin malê, min dît ku ew porê xweşik a xwişka min nemaye, qut kiriye. Wê demê ez pir aciz bûm. Eger min wê demê kesa/ê ku porê xwişka min jêkiri dîtiba, min dizanibû çî bînim serê wê/î. Careke din jî mêşekê ew gez kiribû. Çavê wî mîna defê werimî bû. Ew dîmen hîn jî li ber çavê min

e, dilê min pê êşiya bû, ewqas jî ez bi hêrs bûm li hemberî meşê, eger min ew meşa dîtiba minê hesab ji wê bixwesta. Dema ez wisa difikirîm, ez zarok bûm.

Xwebûn: Banga we ji bo jinên ciwan heye?

Alaattin: Despêke ji bo jinên ciwan ez dixwazim vê bejim. Ji çanda xwe û ji zimanê xwe dîr nekevin. Divê ew pey çand û zimanên din neçin û kokên xwe ji bîr nekin. Cûdahiya me ji yê din, di nîrxên me ne. Bila jiyîna nîrxên xwe bîngê bigirin. Divê

jiyana derewîn a ku mirovan dixapîne ya ji aliyê pergala kapîtalîst ve hatiye avakirin qebûl nekin û li hemberî vê yekê, her tim têbikoşin. Cihên tekoşîne ên cûr bi cûr hene. Ji ber vê em dikarin cihe ku em lê hene têbikoşin. Di rîya rast de berdawam bikin û rûyê xwe bidin ronahiya ku nîrxên me avakiriye. Ji ber em dizanin ku serkeftin bi perspektîf û nîrxên ronahiya me pêkan e.

“Divê jiyana derewîn a ku mirovan dixapîne, ya ji aliyê pergala kapîtalîst ve hatiye avakirin qebûl nekin û li hemberî vê yekê, her tim têbikoşin”

VÊJÎN TÊ WATEYA CIZÎRÊ, SÛR,
NISÊBÎN, GEVER, SILOPÎ, ŞIRNÊX Ê...

-DELAL AMED

P enasekirina Vêjîn, bi qasî ku em pênase dikin zêdekirina wê, qasî ku em zêde dikin civakîkirina wê...

Di esasê xwe da bêdawîbuyîn e, enerjîyêkê bêdawî û di gerdûnê de bûyîna perçeyek ji vê yekê. Wek Rêber APO dibêje 'PKK partiya şehîdan e, ji ber vê, ew romanekê bê dawî ye. Dema em vê rastiye di şexsê Şehîd Vêjînê de dinirxînin, ew gotin bi temamî wateya xwe tijî dike, ji ber ew xwedî enerjîyêkê wisa bû ku xwe her tim nû dikir, taybetmendiyek wê wisa hebû ku her ku xwe nû dikir dikari bu xwe zindî bihêle.

Dema ez behsa wê dikim zehmetiyê dikişînim anha jî dema ez behsê dikim, dilê min bi hestên hevaltiyê tijî dibe û carekê din mirov dibîne ku behskirina hevalekê ewqas bi nirx çiqas zehmet e. Anha dema ez behsa

Şehîd Vêjînê dikim dibe ku ew hestên min ên şikestî ku hinek bi nostaljîkan re bûye yek girîngiya wê pir nebe, lê wek ew germahiya hevaltiya xwe fêrî min kir û wek erka-min a şoreşgerî ez hewl bidim wê pênase bikim, Şehîd Vêjîn di eslê xwe da keçekê Cizîrî bû, tê zanîn ku cîhê ku ji dayîk bû warê serhildanan bû. Çi tiştêkî balkêş e, mirov ewqas dişibe axa xwe? An jî tiştê ku herî zêde mirov matmayî dihêle ew e ku çawa mirov di kesayeta xwe de dikare dîrokê ewqasî zindî bihêle? Pir zelal xuya dikir ku taybetmendiyên serhilder û asî di kesayeta xwe da komkiri-

bû. Di nav jiyanê de jî her tim giredayî doza xwe bû, her tim bi biryar û bê ku pes bike tevdigeriya, bi rastî jî ew taybetmendiyên wê, taybetmendiyên jîna kurd a serhildêr di xwe da dihewand û ji ber vê yekê mirov xwe nêzî hevala Vêjîn hîs dikir.

Ew di têkoşîna xwe a bi hevalên xwe da jî her afrîner bû.

Hevala Vêjîn di pêvajoya rêveberiya xweser a Cizîrê de tevî bû, rixme ku emrê wê hîn piçûk bû jî bi hêzkirinekê jî xwe mezintir, ji bedana xwe mezintir tevî refên azadiyê bû. Em dikarin bêjin bi soza tolgirtinê tevî bibû, wek jinêkê ciwan erka peşengtiyê girtibû ser milê xwe, ji xwe ew jî warê serhildanan, ji Cizîrê bû. Li hemberî hevrêyên xwe xwedî cewhereke hestiyar bû, bi taybetmendiyên xwe ê rûken her kes derdora xwe kom dikir. Mirov bê ku aciz bibe her

tim dixwest wê guhdar bike. Ji ber taybetmendiyekê wê ya cûda jî ew bû ku pir civakî bû û her bi derdora xwe re parvedikir.

Dema ez behsa hevala Vêjîn dikim bi hezaran bîranînên me tên bîra min, bi hemû hestên xwe ew bîranîn zindî hiştin pewîst e. Her ez ji xwe re dibêjim xwezî her jinekê ciwan a Kurd vê hestê hîs bike. Xwezî ev hestan hîskirana û ew hevalên xweşik naskirana. Eger em bi vê zelalbûyîne fêrî heskirîne dibin, ew jî-bi saya mîrateya hevalên şehîd e. Ji ber vê yekê, di nava PKK'ê da Şehîd namîrin her tim dijîn û em jî bi saya wan, roj bi roj ji xwe re dikin armanç ku xwedî li mirateya wan derkevin.

Hevala Vêjîn mînakek bû, xweşikbûyîna wê ne tenê ser rûyê wê,

li ser dilê wê jî bû. Di jiyana rojane ya gerîla de jî mirov vê yekê ferq dike. Wek mînak her tim nan zêdetir dida hevalên xwe, yanî her fedakar bû. Em dikarin bêjin ku ew xweşikbûyîna di xwe da kiribû formek. Ji ber van taybetmendiyan xwe her qada ku lê bû kedêk mezin da û bi azwerîyek mezin hevaltiya Apogerî fêrî jinên ciwan kiribû. Xweşikbûna hevaltiya bi jinê re, herî zede min bi hevala Vêjîn re dît.

Di çavên hevala Vêjîn de min her tim Cizîr, Sûr, Nîsêbîn, Geve, Silopî, Şirnex didît. Ji ber ku wê berxwedaniya li van qadan hundurîn kiribû, kîna xwe a li hemberî dijmin wek topeke ji agir di dil û mejiyê xwe de bi cih kiribû, her roj weke ku tola xwe hilîne xwe amade dikir û lêhûrbûna wê

jî bi me re amade dikir.

Wê demê tiştê ku me dikir sozêk bû? Wê demê em yek bûn, em bûn civak û me hevaltiya xwe-anî astekê ku ji demê re xilas nabe û ew hevaltî zede bû, herwiha mezin bû.

Bi hezkirin û hurmetên bê dawî, Çeka te, çeka min e
Doza te, doza min e
Tola te, tola min e
Soza te, soza mine!

**Bi hezkirin û
hurmetên bê
dawî,
Çekê te, çekê
mine
Doza te, doza
mine
Tola te, tola mine
Soza te, soza
mine!**

VÎNA DÎROKÎ YA JINÊ, ÎRO LI HER DERÊ DENG VEDIDE

-Berjîn Fîraz

Hêviya jiyana azad, tolhildana dîrokî ya hezar salan îro di têkoşîna tevgera azadiyê de şîn dibe. Dema em li paşeroja xwe ya dîrokî dinêrin em dibînin ku ji kal û pîrên me hetanî îro gelê Kurd her dem di nav têkoşînekî bê hempa de bû. Ji serhildana Dêrsimê, heta serhildana Qoçgiriye. Ji berxwedana Şengalê heya berxwedana Kobanê. Di her kêlî de gelê Kurd serî netewandiye û her tim ji bo pêşeroja xwe berxwedaye. Di heman demî de jî kesên berxweder baş zanî bûn ku bi xwe behna azadiyê nikarin bijîn lê bedelê ku hatiye dayin hemî ji bo pêşerojê bû, ji bo îro bû. Em jî şopdarên wan lehengan in. Di her demê de rêbertiyek derketiyê. Bê guman li gorî dem û pêvajoyê mirov dibîne ku ew Rêberên derketine berxwedanekî bê hempa nîşan dane. Em nikarin bêjin têk çûyin qewimî ye, ji ber berxwedana wan beriya 50 salan tevgera me ya azadiyê hatiye damezrandin ew jî tê wateya ku bi berxwederên me yên dîrokî em gihîştine vê astê. Lê mixabin kêmasiya bîrdozî ya pêwîst, bû sedema ku gelê Kurd komkujî û jenosîdan jiyana bikin. Jenosîda Dêrsimê, Kîmyabaran ya Halepçeyê, Jenosîda Şengalê hwd.

Hêza Pîroz

5 hezar sal berê dema şikestina jinê, şikestina jiyane qewimî. Dibe ku jin şikestin, dibe ku jin di bin zordariyê de ma lê belê yê ku herî zedê eş dîtî ne jin bûn, yê ku wînda kirin ne jin bûn ji ber ku civak bi seranserî hêza xwe ya afirandinê bi şikestina jinan wînda kir. Dema em pêvajoya jiyana xwezayî dinerin em dibînin ku jiyana derdora jinan dizivire. Ji ber ku yê ku jiyane avakirin jî jin bûn. Ji ber vê yekê jin jî aliyê civakê ve pîroz hatiye dîtî. Hêza xwe ya rêveberinê, pêşxistinê û afirandinê, jî nû ve avakirinê wekî hêzekî pîroz hatiye qebulkirin jî aliyê ci-

vakê ve. Ji bo wê jin bi hêza xwe, bi vîna xwe wek pêşenga civakê hatiye dîtî. Ji ber ku jin bi ev taybetmendiyên xwe dikarî bû ji bo her pîrsgirêkan biba çareserî. Şikestina jinan bû sedema jinên ku di asta xwedawendan de bûn, bikevin asta fehişeyan. Êdî rola jin tenê xulamtiya zilaman bû. Jiyana bihiştê êdî bû jiyana dojahim ji bo jinan him jî ji bo zilaman.

Jinên Şervanên Heqîqetê

Rêber APO dibêje: “Jin tê wateya kanîya jiyane. Jin navenda jiyane ye. Jin nebe jiyana jî nabe.” Di destpêka de me behsa rêberên dirokî kir. Bê guman ger heya îro gelê Kurd hîn di nav têkoşinekî ewqas dijwar de be ew tê wateya ku di diroke de rêvebirinekî

pêwîstî derneketiye. Heya 4ê Nîsanê ya 1949.

Bi jî dayik bûna Rêber APO, hêviyekî nû ji bo gelê Kurd jî dayik bûye. Ji ber ku dema Rêber APO dest bi têkoşîna kir xeta yekemîn ya Rêber APO lêhurbûn ya li ser azadiya jinan bû. Rêber APO dibêje: “Heta îro min hewl da ku pîrsgireka jinê fêhm bikim û bidim fêhm kirin.” Rêber APO têkoşîna jinan wekî bîngeha têkoşîna Kurd diyar kir. Ji bo Rêber APO azadiya bê jin ti kesî jî azad nake. Ji bo têkoşîna heqîqatê di destpêka de Rêber APO girîngiya dem û cîh (Zaman ve Mekan) diyar kir. Kesê ku di nav lêgerîna heqîqetê de be, dema ku nirxandinên sosyolojîk û dirokî dike, jî bo gihandina wateya jiyane û jî bo afirandina jiyana nû, nikare bibêje ku dem û cîh jî hev cûda bînin nirxandin.

Ji bo vê pêşxistina artêşa gelê Kurd jî bo parastina erdnîgarîya gelê Kurd lê di jî di asta herî jor de pêwîstî bû û pêkhat. Wekî me behs kir di pêvajoya jiyane xwezayî de bi destê jin parastin pêkhat. Parastina çandî, civakî û hebûnî. Ew parastin wekî mîrîsekî jî me re maye jî ber ku li ser erdê me jiyana destpêkir. Ji bo vê Rêber APO hay bû ku dîsa pêwîstî li rêxistinîkirina jinan heye, jî ber ku bi nasnameya jin di nav civakê de gelekî hatiye listin. Jin nema di haya hêza xwe de bûn heta ku Rêber APO wan şiyar kir. Rêber APO got ku hêza îdeolojîk jî hêza rêxistinê jî jin e. Bi pêşengî ya jin ew têkoşin dikare xwe bigihîne encamekî.

Cihê ku hêza hişmendî û hêza hestan digihêjin hev

Di sala 1978an tevgera me ya azadiyê hatiye damezrandin. Di sala 1984an de çalakiya yekem li hember leşkerên Tirk hatiye pêkanîn. Yekîtiya jinan ya yekemîn di sala 1987 hatiye avakirin. Dema heval Bêrîtan li hember xeta xiyaretê, xeta berxwedanê di şexsa xwe da nişan da, Rêber APO di sala 1993an de talîma-

zinaran avêtin. Li Kobanê jinên leheng wekî hevala Arîn Mîrkan xwe di nav zîke dijmin de teqandin. Li Heftanînê di fermandariya hevala Esmêr Zerdeşt û 6 hevalên jin li hemberî artêşa dewleta dagirker ya Tirk şer kirin û di encamê de ew artêş xwe paş ve kişandin. Li Garê bi îdeolojîya Rêber APO û bi berxwedana şerwanên rêxistina azadiyê dijmin nikarî bû bi rojan plansaziya xwe pêkbînin û şimikên

windahiyên mezin neçar ma bû xwe jê vekişe. Girê Cûdî xeta sînor e ku digihêje bajarên Başûrê Kurdistanê û cihê ku Metîna, Zap û Garê digihêjin hev. Ji ber vê yekê ew der pir girîng e û cîhekî stratejîk e.

Artêşa Tirk di êrişên xwe yê salên borî de ti serkeftin bi dest nexist. Li gel hemû derfetên teknîkî yê di destê wê de ne, nikarî encamên ku tê xwestin bi dest bixe. Ji ber êrişên xurt

Rêber APO dibêje: "Jin tê wateya kaniya jiyane. Jin navenda jiyane ye. Jin nebe jiyane jî nabe"

ta artêşbûna jinan da. Li qada Metîna di sala 1995an de kongreya yekem ya hevalên jin pêk hat. Di 1996an de bi çalakiya fedai ya hevala Zilan, Rêber APO biryara partîbûna hevalên jin daye. Di sala 2004an de partiya me ya PAJK hat avakirin.

Ji avabûna partiyê heta roja me ya îro jinên Kurd û jinên enternasyonal her di nav têkoşinê de ne. Dema Daiş xwest Şengal dagirbike bi berxwedana jinan rû bi rû ma. Bi sedan jin porên xwe bi hev du re kêzî kirin û xwe ji

xwe girtin destê xwe û revîyan.

Îro jî em dibînin ku li her derê dema leşkerên dagirker hewldanekî êrişê dikin bi berxwedana hevalên jin rû bi rû dimînin. Ji ber ku vîna dîrokî ya jin dibe bingeha ku jinên Kurd bi biryar li hember dijmin bisekinin.

Bi mehan berê dewleta faşist hewlda ku li ser Girê Cûdî bi êrişekî destpê bike. Yek ji herêmên girîng ya gerilayan ku li pêşiya Tirkiyeyê disekine Girê Cûdî ye. Artêşa Tirk carekî din êrişî ev herêmê kir, ku beriya niha bi

ên gerillayê bi taybetî gerilayên jin, artêşa Tirk bi windahiyên mezin neçar ma û xwe paş ve kişand. Piştî vê paş ve kişandinê bi awayekî berfireh amadekariyên xwe kirin û dûvî 7 mehan li ev hereman dest bi êrişekî nuh kir. Hevalên serê çiyayan bi taktîkên nû, sûtqest û bi operasyonên bi hawekî profesyonel koordînekirî li dijî artêşa dagirker şer kirin. Derbeyên giran li artêşa dagirker dixistin. Bi taybetî êrişên gerilayên jin YJA-Star di vê çarçoveyê de ber bi çav dibû. Bi tay-

betî YJA Star di şerê li dijî artêşa Tirk a dagirker de bi bandor bû û hêza jinê careke din nîşan da.

Armanca şerê ku li Heremên Parastina Medyayê hatiye destpêkirin çi ye, bi taybetî çima konseptekî bi vî rengî hat destpêkirin? Bê guman qadên Medyayê ji aliyekî de jî wateyek ya xwe yê dîrokî ji bo gerîlayan û ji bo gelê Kurd heye. Ji ber ku qadên Medyayê, cih û warên zayîna gerîla ye, cihê xwe birêxistinkirina gerîla ye. Cihê ku felsefeya jiyandî û ya parastinê tînan hunandî e. Ji bo vî jî, hedefgirtina cihêkî bi vî rengî tiştêkî ji rêzê nîne. Mirov nikare ji rêzê jî binirxîne.

Tîlîyên Azadiyê

Rêber APO dibêje: “Ez hêza xwe ya berxwedane ji hişê (zihnimden) xwe digirim. Ez her roj pênçî car şoreşa hişmendiyê li

xwe dikim. Ez bi hişê xwe li ber xwe didim.”

Îro li serê çiya bi hezaran jin ber xwe didin. Ne tenê jinên Kurd, bi dehan jinên enternasyonal jî ber xwe didin. Ji ber ku îro tevahiyê cihanê ditiye ku ji bo em bikarî bin pêşerojekî azad avabikin têkoşinekî cihanî pêwîst e. Îro dijmin dikeve gundê me bi sedan jinên ciwan ji aliye leşkerên Tirk tînan dest dirêjî kirin. Hevalên li serê çiya bi tîlîyên xwe tola wan jinan distînin.

Gerîlayên jin îro li tevahîya cihanê de bûne mînak. Ew tepisandinekî dîrokî ya li ser jinê îro gerîlayên jin wan hişmendîyan dişkînin. Em bînin bîra xwe di pêvajoya Kobanê de tevahîya dinê hevîya xwe bi tevgera me anîn, bi taybetî bi hevalên jin hevîya xwe girêdan.

Ew hemû berhemên Rêber APO ne. Rêber APO jinên Kurd

yên ku di xew de bûn şiyar kir. Hêza jinan aniye bîra me û çek da destê me. Rêber APO got: “Pêwîstiya we bi parastinê nîne. Pêwîstiya wan ya parastinê ji we heye. (Sizin korunmaya ihtiyacınız yok. Onların sizin korumanıza ihtiyacı var.)”

Hêstên azad carekî din jî bû. Bi raman û felsefeya Rêber APO, tovên azadiyê zindî bû. Welatekî hişkbûyî dîsa dest bi şînbûnê kir. Di rastiyê de ji ber ku bingeha têkoşîna tevgera azadiyê vegera li xwezayê ye, berxwedaneke mezin a jinê derket holê.

Îro em wek jinên ciwanên Kurd pêwîst e şopa wan gerîlayên jin bişopînin. Ji ber bi saxiya wan hevalên jin, em jin bûn jiyandî bûn û ji berî her tiştî em mirov bûn. Em jin in jiyandî in. Ez jin im, jiyandî im, bê mirin im.

Rêber APO dibêje:

*“Heta îro min hewl da ku
pirsgirêka jinê fêm bikim
û bidim fêm kirin”*

TRAUER ZU WUT - WUT ZU WIDERSTAND -Raperîn Ronahî

Deutsch

Das Erste, was man wahrnimmt, ist kein rationaler Gedanke. Es ist ein Gefühl der Ungläubigkeit. Es kann doch gar nicht sein? Wie konnte es dazu kommen? Es sind viele Stromschläge, die einem durch den Körper jagen. Das Nächste, was kommt, ist unglaublich große Wut. Diese Wut nimmt alles ein. Eine Wut auf die Umstände, welche dazu führen, dass wir keine andere Wahl haben als zu kämpfen. Die Gedanken drehen sich, liegen wie einen Schatten über dieser absurden Situation. Viele Male wieder. Jedes Mal, wenn man von der Nachricht hört, dass eine weitere Freundin oder ein weiterer Freund den Weg der Unendlichkeit gegangen ist. Ein weiteres Leben, welches sich entschloss, kompromisslos Widerstand zu leisten, wurde gegeben. Die Buchstaben eines weiteren Namens brennen sich in das Gedächtnis. So vieles ist an diese Buchstaben geknüpft. Und so vieles sprießt daraus - was nicht zulässt, dass eine Leere entsteht.

Kämpfer, Sucher und Finder

Wir sind so voll. Geladen von Gedanken und Gefühlen. In Gedanken an die Freunde liegt eine so tiefe Verbundenheit. Die Bedeutung ihres Lebens füllt unser Leben. So knüpfen wir an dem an, was sie ausgemacht hat. Wofür sie gelebt und gekämpft haben. So sind wir in der Lage, sie verstehen zu können. Denn sie sind KämpferInnen, SucherInnen und FinderInnen. In dieser durcheinander geratenen Welt fanden sie die Klarheit im trüben Fluss. Ihre Blicke sind tief und durchdringend. Ihr Herzschlag wurde zum leitenden Rhythmus vieler weiterer Menschen, die ihm folgten, die sich leiten ließen und nun an dem Platz sind, wo sie handeln, wo sie sich nicht verlieren. Das Leben der Şehîds ist

unser Motor, sie zeigen uns die Klarheit. Die Vernebelung ist nicht undurchdringbar. Es liegt an uns, wie sehr wir uns auf dieses klare Wasser einlassen. Das weiche Wasser.

Harmonie im trüben Fluss

Die Stromschnellen dieses Flusses wühlen oft eine Menge auf, sie wirbeln Matsch von unten hoch. Es stürmt dann im Flussbett, es trübt die Sicht. Doch fließt der Fluss in Harmonie. Zu dieser Harmonie gehört eben auch der Strom dazu, nur ist es wichtig, dass er nicht blind zerstört. So ist es auch mit der Wut. Leitet sie uns vollkommen, füllt sie uns aus, dann sind wir nicht in der Lage eine klare Sicht zu bekommen. Dann sehen wir nur noch trüb und verschwommen, wir reagieren nicht durch-

dacht, sondern laufen Gefahr fehlgeleitet zu handeln. Wenn wir jedoch unsere Wut, die ihren Platz braucht, die wichtig ist, als unseren Motor begreifen und sie in einen Akt des Widerstandes umwandeln, werden wir nicht blind zerstören. Dann wurde durch den Sturm Platz geschaffen und das Flussbett ausgeweitet, das ganze System des Flusses gelangt zu seiner Harmonie. Schaffen wir es nämlich unsere Emotionen in ihrer Tiefe zu verstehen, sie nicht nur oberflächlich wahrzunehmen und in einer Lösungslosigkeit in ihnen zu versinken, haben wir den Nährboden für große Handlungen geschaffen.

Den Feind unsere Rache spüren lassen

Schaffen wir also ein Bewusstsein für die Entstehung und den Ursprung unserer Emotionen, werden wir es schaffen, nicht in der Trauer zu versinken. Aus

der Trauer wächst Wut und daraus Widerstand. Der Umgang mit den eigenen Emotionen ist sehr herausfordernd, wir als junge Frauen wurden stark davon getrennt. Gerade die Wut einer Frau ist eine Emotion, welche im Patriarchat schon sehr lange als ziemlich gefährlich angesehen wurde. Es wurde von Hysterie gesprochen, von verrückten Frauen, die sich nicht unter Kontrolle haben. Auf dieser Grundlage wurden tausende Frauen in Europa auf dem Scheiterhaufen verbrannt. Denn das, was in der Wut einer Frau steckt, ist das größte Potential zur Veränderung und zur Überwindung der Zustände des Systems.

Wenn wir es also schaffen, aus den Lügen und der Vorbestimmung des Patriarchats auszubrechen, legen wir eine Grundlage für die Veränderung. Wenn wir es schaffen unsere Emotionen zu organisieren und sie als unseren Motor begreifen, sind wir in der Lage, den Feind tausendmal

stärker unsere Rache spüren zu lassen. Nur so werden wir dem Kampf der Şehids gerecht, nur so können wir eine Rache nehmen, welche nicht blind zerstört, sondern alles Hässliche dazu zwingt, sich zum Schönen zu ändern. Die Schönheit der Realität der Şehids ist unsere Strahlkraft. Und durch diese Wärme werden viele neue Blumen und Knospen da sprießen, wo der Feind versucht jegliche Existenz auszulöschen. Sie werden genau da sprießen, wo es dem Feind am ungemütlichsten sein wird, wo es ihn am stärksten angreifen wird.

“Sie sind Kämpfer,
Sucher und Finder.
In dieser durcheinander
geratene Welt fanden sie die
Klarheit im trüben Fluss”

MIT DEM FEDAIÛ-GEIST DAS LEBEN ZURÜCK ERKÄMPFEN

-Arjîn Xerzan

Deutsch

Es hat Angst vor dem Tod, wer Angst vor dem Leben hat.

Die Angst vor Leben und Tod wurde durch die tiefe Versklavung des Menschen über Tausende von Jahren erschaffen und hat die Gesellschaft fast bis in ihr letztes Atom gespalten. Damit wurde das größte Verbrechen in der Geschichte der Erde begangen. Die Fesseln, an denen wir hängen, sind schon lange nicht mehr nur ein stechender Schmerz an einer Stelle, sie wurden zu einer Zelle der Isolation ohne Gitterstäbe. Wir können uns bewegen und schauen, was in unserer Umgebung ist und doch bleibt es unsichtbar. Der dichte Nebel in unserem Geist ist es, der uns nicht sehen lässt. Für die klare Sicht müssen wir kämpfen. Auf dem Weg zur Freiheit wird sich nämlich auch unsere Sicht klären. Vor diesem Weg sollten wir keine Angst haben.

Das tiefste Gesetz des Universums ist es, dass jedes einzelne Atom nach Freiheit strebt. Es ist also eine Notwendigkeit, sich ständig für die Freiheit zu entscheiden. Teil dieser Freiheit ist es, einen freien Willen zu entwickeln; dies wiederum bedeutet, sich entgegen dem Faschismus immer für die Gesellschaft, für die Menschheit und für das Leben zu entscheiden. Unser Gesellschaftssein ist, so wie die Quanten als fundamentalste Einheit unseres Universums, unzerstörbar. Der Faschismus hat es geschafft, das Atom zu spalten, doch das, was dem Menschen und dem Universum als grundlegendster Bestandteil

zueigen ist, das Quantum, ist unzerstörbar.

Weil das System nicht schafft, unser Gesellschaftssein vollständig zu zerstören, nimmt es unseren freien Willen stattdessen als Ziel und will uns die Entscheidung über den Kampf um das freie Leben nehmen. Das System, in dem wir heute leben, gibt uns den Anschein, es gäbe keine Wahl, bei der wir uns für die Menschheit entscheiden könnten. Nur ein ICH statt ein WIR. Es lässt uns denken, die Gesellschaft stände unserer Freiheit und einem glücklichen Leben im Wege. Doch eigentlich ist es das gesellschaftliche Leben, das unser Leben lebensreich macht.

Die Seiten eines Epos schreiben

Als Rêber APO sagte: „Ihr habt im Leben verloren“, haben wir den Auftrag des Jahrhunderts erhalten: Die Menschlichkeit und das Leben zurück zu erkämpfen. Mit diesem Kampf begann vor 50 Jahren die kurdische Freiheitsbewegung. Mit einem Fedâi-Geist erkämpft die Freiheitsbewegung das Leben wieder. Was aber bedeutet Fedâi? Es ist eine Hingabe der Liebe zum Leben. Eine Hingabe, die sich aus dem tiefen Willen zur Freiheit entwickelt. Rêber APO öffnet uns mit dem Paradigma, welches auf Ökologie, Basisdemokratie und Frauenbefreiung basiert, den Weg zur Freiheit. Rêber APOs unermüdlicher Kampf für das freie Leben zeigt uns, in welcher Tiefe er die Wahrheit des Lebens begriffen hat und seine

Liebe zum Leben entwickelt ist. Es geht im Kampf nicht nur darum, die Angst vor dem Leben zu überwinden, sondern noch einen Schritt weiter zu gehen: Das Leben zu erkämpfen, dessen Wahrheit zu finden und es mit großer Bedeutung zu füllen. Daher ist es auch an der Zeit, dass wir uns fragen: WIE LEBEN? Für eine Antwort darauf und um der Wahrheit näher zu kommen, folgen wir den Spuren unserer FreundInnen. „Es gibt Frauen, wie Sema und Viyan, die ihre Körper gegen die Kolonialisten in Bomben verwandelten, die in revolutionären Kämpfen die Grenzen der Militanz überschritten, gegen diejenigen, die die ideologische Linie der Revolution gefährden wollten.“

-Rêber APO.

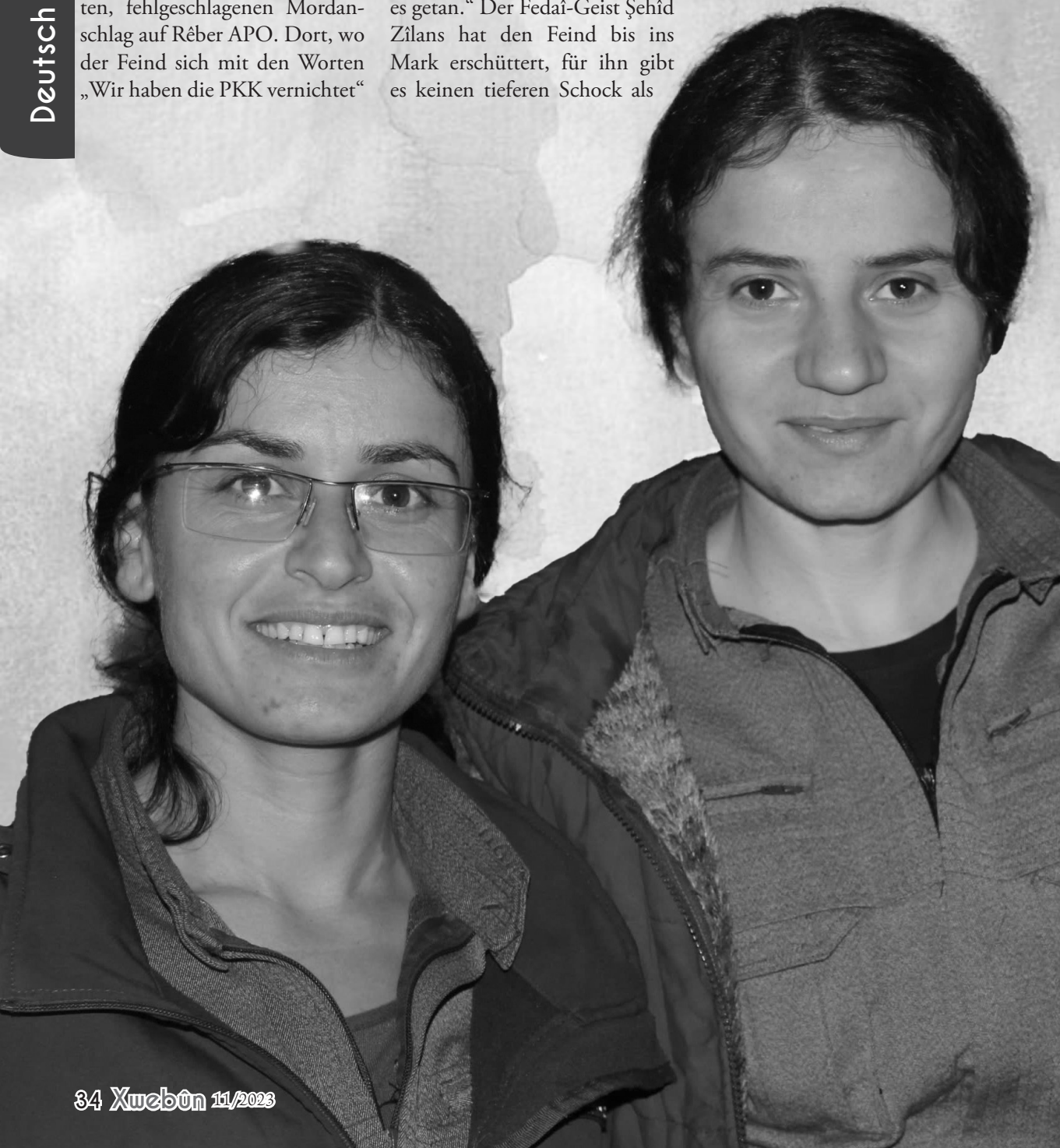
Der Kampf um die Wahrheit

Şehîd Sema Yüce hat sich für die Theorie der Freien Frau am 21. März 1998 in ihrer Gefängniszelle selbst in Brand gesetzt. „Ich möchte eine Brücke aus Feuer vom 8. März zum 21. März schlagen“. Şehîd Sema hat ihr Leben gegeben für Etwas, dass sie als größer als sich selbst erkannte: Die Linie der Freien Frau. Die Linie der Freiheit geht über das Individuum hinaus. Der Kampf für die Wahrheit erfordert einen Fedâi-Geist und Rêhevaltî, anders kann nicht gesiegt werden. Eine Fedâi-Aktion bedeutet, das Leben mehr zu schätzen und mehr zu lieben als alles Andere und damit das absolute Gegenstück zum Feind zu bieten, dem kein Mittel zu bestialisch ist.

Schauen wir uns ein weiteres Beispiel an: Nach dem Dersim Genozid 1937/38, bei dem der türkische Staat tausende Frauen verschleppte und tausende Menschen ermordete, wollte das türkische Militär 1996 eine Militärparade in Dersim abhalten - dies kurz nach einem versuchten, fehlgeschlagenen Mordanschlag auf Rêber APO. Dort, wo der Feind sich mit den Worten „Wir haben die PKK vernichtet“

selbst vom Sieg überzeugen wollte, bewies Şehîd Zilan mit ihrer Aktion das Gegenteil; vielmehr ließ sie durch ihre Aktion mitten im Faschismus die Hoffnung auf das freie Leben aufblühen. In ihrem Brief schrieb Şehîd Zilan, „hätt' ich mehr als mein Leben geben können, hätte ich es getan.“ Der Fedaî-Geist Şehîd Zilans hat den Feind bis ins Mark erschüttert, für ihn gibt es keinen tieferen Schock als

die tiefe Liebe einer freien Frau zum Leben. Der Fedaî-Geist sprengt jegliche Grenzen dessen, was das System des Todes uns predigt. Es ängstigt den Feind so sehr, dass es nicht einmal im Rahmen seiner Vorstellungskraft liegt. Wenn Heval Zilan bereit ist für die Freiheit mehr

als nur ihr Leben zu geben, sollten wir uns ihren Fragen anschließen: wie groß ist unsere Liebe zum freien Leben? Erkämpfen wir das freie Leben für uns oder für die ganze Gesellschaft? Diese Freundinnen denken nicht eine einzige Sekunde an sich oder daran, sich ein bequemes Leben in einer Hütte getrennt von der Gesellschaft aufzubauen, sondern agieren, um der Gesellschaft den Weg zur Freiheit zu ermöglichen.

Ein Versprechen, welches das freie Leben garantiert

Diesen Jahrhundert-Epos der kurdischen Freiheitsbewegung schrieben am 1. Oktober unsere Genossen Şehîd Erdal Şahîn und Şehîd Rojhat Zilan weiter. Sie wurden zu einer Bombe im Herzen des Feindes, als dieser jahrelang weiter behauptete: „Wir haben die PKK vernichtet.“ Indem diese Freunde sich dem Weg von Şehîd Zilan hingeben, lassen sie dem Feind keinen Raum. Es ist das Versprechen, dass dem Faschismus keinen Platz und keinen Sieg gegeben wird, bis das freie Leben garantiert ist. Der Tod des Faschismus ist die Grundvoraussetzung für die Erschaffung des freien Lebens und die Befreiung des Willens. Dieses Ziel erfordert einen unendlich großen Willen für die größte Form der Aktion.

Überall, wo der Faschismus besiegt wird, wird Leben aufblühen. Überall, wo die Wahrheit lebt, wird sich das Universum in ihr spiegeln. Heute kämpfen Tausende auf dem Weg von Şehîd Bêrîtan, Şehîd Zilan, Şehîd Sema, Şehîd Sara, Şehîd Rûken, Şehîd Erdal und Şehîd Rojhat.

Das Leben verstehen

Unsere wegweisende FreundInnen haben dem faschistische System und seiner gepredigten Wahrheit den Kampf angesagt. Fedai zu sein bedeutet, die Wahrheit bis zum Schluss zu verstehen und zu leben – somit das ganze Leben dem Suchen der Wahrheit und dem Kampf für die Wahrheit Rêber APOs zu widmen. Die Hunderten von Freundinnen und Freunden in der kurdischen Freiheitsbewegung, die sich dem Kampf für das Leben hingaben, haben das Leben auf höchstem Niveau verstanden, seinen Sinn entdeckt und es

gelebt.

Sie lehren uns: Wenn leben, dann frei leben. Sie lehren uns, dass es wertvoller ist, ein Leben – auch wenn es nur 2 Minuten sind - in seinen freien Zügen zu leben und für das Leben alles zu geben, anstatt ein biologisches Leben zu führen, bei dem man mit 100 Jahren im Sterbebett liegt und merkt, dass man nie wirklich gelebt hat. Deshalb sind sie unsere WegweiserInnen zum freien Leben.

„Als unsere Şehîds ihren letzten Atemzug nahmen, haben sie nicht an den Tod geglaubt. Sie haben das Leben repräsentiert und es geschätzt. Auf dem Weg zum richtigen Leben, haben sie das ihre gegeben.“ - Rêber APO

« Somit geht es nicht nur darum, die Angst vor dem Leben zu überwinden, sondern noch einen Schritt weiter zu gehen: das Leben zu erkämpfen, dessen Wahrheit zu finden und es mit großer Bedeutung zu füllen »

DIE KRAFT DER NATUR

Deutsch

- Roshni Ombor

“Wenn ein Fluss vergiftet wird, dann ist das für mich so schmerzvoll wie wenn mir ein Arm abgeschnitten werden würde“

- Eine Revolutionärin der Zapatistas

Wenn du am Fluss entlang durch den Wald spazierst, wie viel nimmst Du wahr? Wie sehr lässt Du zu, dass deine Sinne den Wald fühlen? Hörst Du das Vogelgezwitscher, das Wasser plätschern und die Blätter rascheln, wenn der Wind kommt? Spürst Du die nun gefallenen Regentropfen, die noch vom Regen gestern auf den Blättern lagen? Spürst du die Brise auf deiner Haut? Den Matsch, das Moos, die Wurzeln unter deinen Füßen? Riechst Du wie die Bäume atmen? Schmeckst du die Tannenluft und die wildgewachsenen Brombeeren? Schaust Du mal bis oben in die Baumkronen, beobachtest die Eichhörnchen von Baum zu Baum springen, um dann mit deinem Blick der Ameisenstraße zu folgen? Begreifst Du die Kraft, die über so viele Jahre in diese Erde geflossen ist und bis heute in ihr zirkuliert, um Wälder und Weiden wachsen zu lassen, Meere,

Moore und Seen aufleben zu lassen? Begreifst du die Mühe, die in der Entstehung des Gemüse-Samens bis zu ihrer Ernte steckt? Und dies bei jedem Apfel, jeder Möhre, jeder Kartoffel, jedem Sonnenblumenkern, jedem Reiskorn und jeder Feige, die wir essen. Wir schöpfen aus der Natur, aus dieser heiligen Erde, die Kraft,

wir der Natur heutzutage selten eine tiefe Bedeutung.

Verteidigung der Natur ist Selbstverteidigung

Um zu verstehen, woher das kommt, werfen wir einen Blick in die Geschichte:

Den größten Teil der Menschheitsgeschichte lebten Mensch und Natur friedlich im Einklang

miteinander. Mit dem Beginn der Herrschaft des Mannes fing jedoch nicht nur die Unterdrückung der Frau, sondern auch die Ausbeutung der Natur an.

Ähnlich wie das Verhältnis des Mannes zur Frau hat der Mensch heute gelernt, die Natur kontrollieren zu wollen und sie den

alten starren Denkmustern anzupassen.

Das patriarchale System, in dem wir leben, beruht darauf alles in binäre Kategorien zu teilen, die getrennt voneinander sind und in einer Hierarchie zueinanderstehen: Frau und Mann, Mensch und Natur, Subjekt und

die uns leben lässt. Dabei dürfen wir „leben“ nicht nur als etwas Biologisches begreifen. „Leben“ ist der Aufbau, der Erhalt und die Fortführung von Gesellschaft und von sozialer Gemeinschaft. Es ist das gemeinsame Entdecken, Lernen, Erfahren und Lieben. Und doch geben

Deutsch

Objekt, Individuum und Gesellschaft. Der Kampf gegen das patriarchale System und für eine demokratische Gesellschaft bedeutet also auch den Kampf für die Natur.

Die Verteidigung der Natur ist unsere Selbstverteidigung. Denn wir brauchen die Natur so dringend, um zu überleben, sie aber braucht uns nicht. Sie ist unser Lebenselixir. Lernen wir sie also kennen – auf all ihren Ebenen. Lasst uns das Säen und Ernten lernen, die medizinischen Pflanzen kennenlernen – die Dynamiken unserer Gesellschaft in ihr verstehen, um für unsere Schwierigkeiten in ihr eine Lösung zu finden und für diesen

Wälder in Flammen setzt und die Wasserzufuhr für ganze Dörfer kappt.

Lernen wir aus ihrem Widerstand – aus den Dornen, welche die Rose beschützen!

Tiefe Verbindung zur Natur aufbauen

Als junge Frauen können wir wieder eine tiefe Verbindung zur Natur finden, indem wir die Zusammenhänge des Lebens wieder erkennen und eine Beziehung zur Natur und den Menschen um uns herum aufbauen, die darauf basiert, dass wir uns als Teil von etwas Größerem sehen und einander respekt-

in der Natur sich in unserer Gesellschaft spiegelt. Lasst uns die verborgenen Kräfte entdecken, die in unserer Verbindung mit der Natur schlummern und uns voller Energie und Hoffnung auf den Weg zu einer freien Welt begeben!

**“Lasst uns eine ehrliche
Welatparezî aufbauen.
Eine so tiefe Bewunderung und
Liebe für die Erde, die uns nährt,
dass wir uns hingeben,
um sie zu verteidigen”**

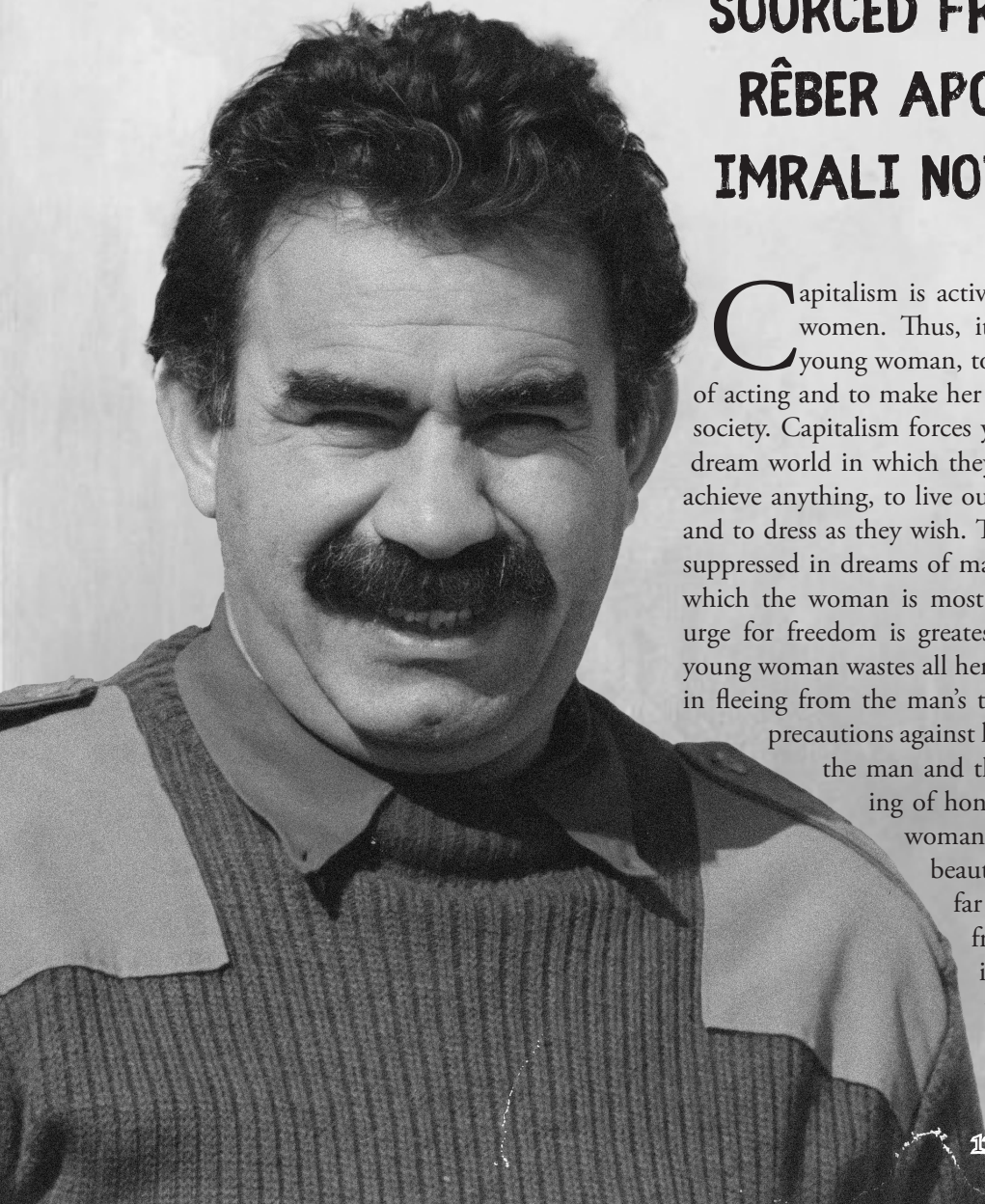
Weg aus ihr Kraft zu schöpfen. Lasst uns eine ehrliche Welatparezî aufbauen. Eine so tiefe Bewunderung und Liebe für die Erde, die uns nährt, dass wir uns hingeben, um sie zu verteidigen. Um sie vor dem türkischen Regime zu verteidigen, welches unzählige Bäume in Bakur abholzt,

voll und liebevoll unterstützen. Indem wir die Natur verteidigen, werden wir unser Xwebûn (Selbstsein und -findung) entwickeln und damit zu unserem Selbst zurückkehren. Alles, was sich in uns als Persönlichkeit oder Dynamik findet, wird sich in der Natur spiegeln- sowie alles

THE ROLE AND MISSION OF YOUNG WOMEN IN THE DEMOCRATIC NATION

THIS ANALYSIS WAS
SOURCED FROM
RÊBER APO'S
IMRALI NOTES

English

Capitalism is actively hostile to young women. Thus, it tries to numb the young woman, to make her incapable of acting and to make her invisible as a part of society. Capitalism forces young women into a dream world in which they are able to get and achieve anything, to live out relationships freely and to dress as they wish. They are crushed and suppressed in dreams of marriage. The phase in which the woman is most productive and her urge for freedom is greatest is her youth. The young woman wastes all her energy in this phase in fleeing from the man's tight grip and taking precautions against his traps. The traps of the man and the strict understanding of honour cause the young woman to spend the most beautiful time of her life far from the idea of a free woman but living in fear. The mission that the exploiting

capitalist system imposes on the young woman is to have no mission. This means that the young woman has great revolutionary potential, and because of that there is an attempt to suppress this potential. It is precisely in the midst of these fascist attacks that our historical consciousness will urge us to develop a solution through a concrete analysis of concrete conditions. The solution of Democratic Modernity enables the young woman to fulfil her mission as a vanguard of the revolution. According to this, the young woman must define her identity, her goal, her principles from what she rejects and what she accepts, and raise the flag of the revolution to realize our social revolution. Democratic nation means that the moral political society builds its own will through self-governance. At the core of the young woman's identity is a resistant and militant spirit. She has a lively, empathetic identity and is open to new things. She wants to take revenge -on the existing order of life- and thus liberate herself. In the establishment of the Democratic Society, it is the young woman who brings about a personality change in herself and participates in the struggle, thus guaranteeing that the man and the society will be changed more quickly in a revolutionary way.

Change through education

To ensure this change, she must insist on organizing education within the democratic nation. For education, she is the pioneer. Therefore, she must create alternatives in every sphere of life through which she no longer needs the educational institutions of the system and can lead her own educational and consciousness-raising work. Education does not happen only between four walls, under a roof or in a school. The young woman can transform any place, be it a house, a workplace, a street or anything else, into a place of education and gain and share consciousness in these places with free platforms for discussion. Therefore, the first and most important task of young women is to destroy the existing educational system.

Organized action

In order for the young woman to defend the values

of women and the values of society, she must take becoming guerrilla and self-defence as her only goal. For this, she must be able to react and organize against any attacks she encounters in all areas of life (such as harassment, rape, violence, psychological pressure). The reigning system very often attacks the young women with different methods, visible as well as hidden. Especially the media and social media are important tools here. Therefore, the young women must question everything in the existing system and expose her reflexes in an organized way. In addition, she should be able to defend herself at school, on the street, at work, i.e., in each of her life situations. She must participate in life according to her mission as a vanguard, and put this mission into action. It is up to the young woman to shatter the perception created by capitalism about her and her people and thereby find new political ways and methods and fulfil her mission in politics. She must use her own creativity and revolutionary nature in politics. Her political struggle should be based on the needs of the people. She should also develop joint actions and organizational work in the anti-fascist struggle with peoples, youth organizations and young women around the world who are resisting as she is. For this, diplomatic works must be brought forward.

Diseases of the system

In order to overcome the diseases of the capitalist system in people's feelings, bodies and mentalities, a holistic, alternative health system must be created. The reason why many diseases today have no cure is because the diseases are produced and spread by the capitalist system itself. The capitalist system does not actually want to find a solution to the diseases, so it builds a mentally ill individual, and prevents a healthy society. In building an alternative health system, the individual with all these emotions, thoughts and character traits must be seen as a whole. Moreover, contrary to the perceptions created in society, it must be explained that any problem can be overcome with the will of people. This, and the destruction of the pathological social order, is one of the inescapable tasks of the young woman. Social values and our moral strength are the greatest medi-

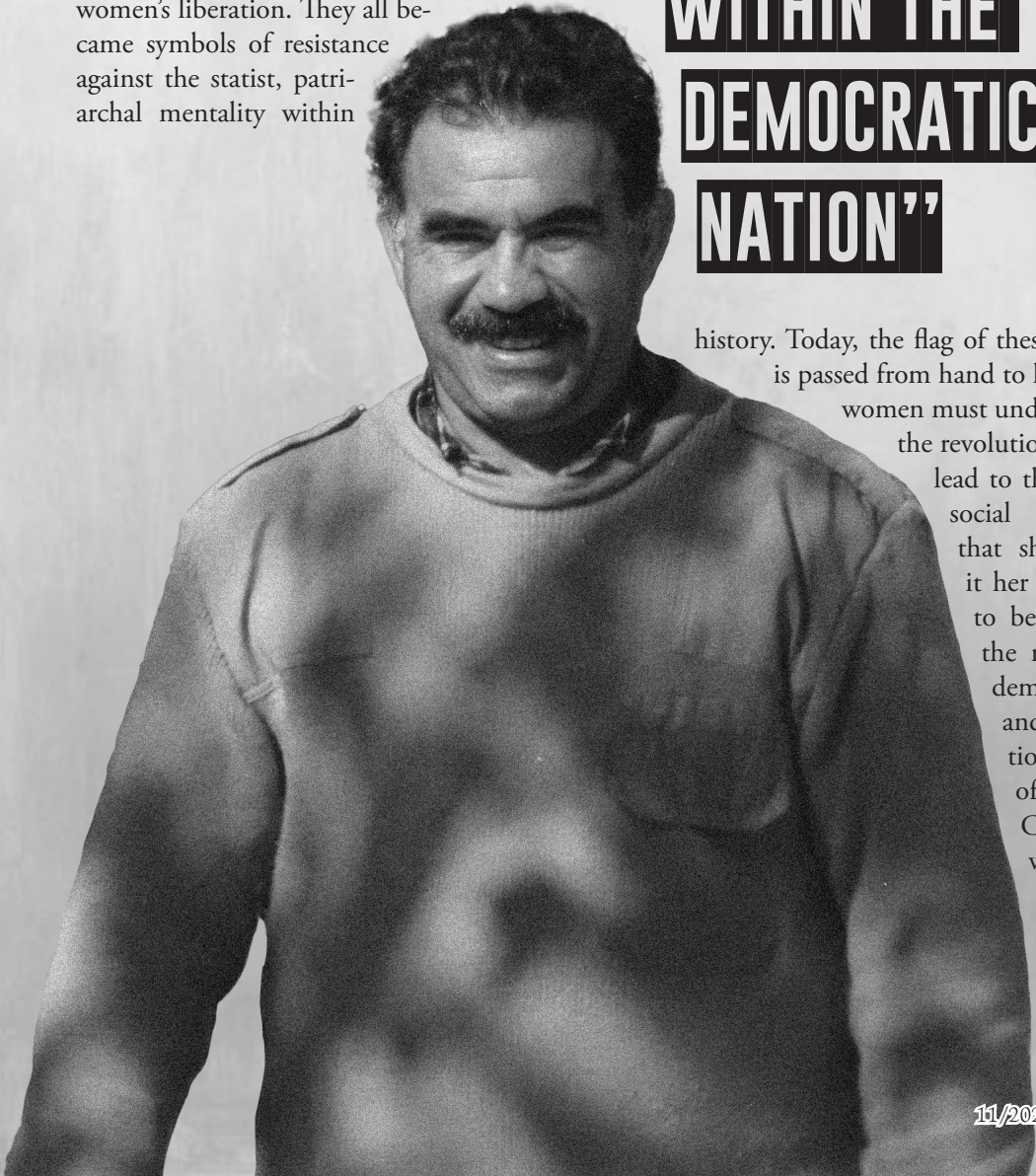
ciné against the mental illnesses of capitalism.

Stars of resistance

There are women, like Sema and Viyan, who turned their bodies into bombs against the colonialists, who crossed the borders of militancy in revolutionary struggles against those who wanted to endanger the ideological line of the revolution. There are women, like Bêrîtan, who are the vanguard of revolutionary resistance, fighting against the feudal, patriarchal collaborators and against surrendering. There are women like Axîn, Faraşîn, Jîyan, Serhildan, Hebûn, Zeryan, Zelal, Yildiz, as well as thousands of other young women whose names cannot be listed, who resisted against the occupying forces in the self-government resistances to their last drop of blood based on the ideology of women's liberation. They all became symbols of resistance against the statist, patriarchal mentality within

**“TO ENSURE THIS
CHANGE, SHE MUST
INSIST ON
ORGANIZING
EDUCATION
WITHIN THE
DEMOCRATIC
NATION”**

history. Today, the flag of these young women is passed from hand to hand. The young women must understand well that the revolution of women will lead to the success of the social revolution, and that she should make it her only goal in life to be a vanguard for the mentality of the democratic nation and the construction of the system of Democratic Confederalism with the women's revolution.

A Spark Of Hope In The Darkness Of The System

-Şindar Qereçox

English

When asked what first struck my attention when I got to know the APOCî movement, I always speak about the sparkle of hope I saw in the eyes of the Hevals. In times where

people mostly speak about the future as if the world would end soon, those who truly believe that we can bring light to the darkening world are rare. I was irritated – the hope in the Hevals eyes made me curious, and at the same time it was a shameful mirror to the hopelessness I and most people of our generation felt.

While growing up, everyone speaks about the chaotic world our generation is set into: The third world war is getting worse day by day, more and more states are participating in their gruesome battle of power on the shoulders of the people. The climate crisis is at a tipping point, if we aren't able to bring a stop to the increasing temperatures, the consequences will be unimaginable, and we are getting a first taste of them with the current natural catastrophes.

At the same time our relationships are being set upside down – our

social life is pushed completely into the digital sphere, and especially after the corona pandemic, which set the whole globe into a temporary isolation, many youths have lost their ability of being in society, are quickly tired after social interactions or have even developed social anxiety. I have heard many people say they don't want to have children, because they don't want to be responsible for setting children into a terrifying future. That's the message our generation hears while growing up – we are the children of a future even our parents don't believe is worth living for.

A so-called fate

But why do so few people believe that we as humanity can solve our problems and change our so-called fate? It is definitely not a coincidence, behind it is the system of capitalist modernity, that tries to drown our belief in change with many different strategies. After the Soviet Union fell, the rulers declared capitalism as the winner, the only system that is suitable for human beings. This tale was told all over

media, and had a great impact on the generations before us; their hope for an alternative system was shattered. Our teachers and parents continue telling us this story: that the world is in a crisis and everything is getting worse, but at the same time they say the system we are living in is the only solution because alternatives don't exist. Any resistance beyond the frame of the state system is declared as useless rebellion – the history we learn in school is used as proof for this. It is told out of the perspective of the rulers, pulling down the uprisings - that they care to mention - and always describing the capitalist state system as a solution. But the story of the people, of society, of resistance against the rulers in all its creative shapes is kept untold. We don't know our real history.

The message of the system, our parents and teachers are: Try to save yourself a secure life in this chaotic system. The big problems won't be solved anyway, and since you only live once, just distract yourself from them with the newest phone, the trendiest clothes.

Many youths live quite isolated, we identify ourselves with the things we consume instead of the society we live in. In this empty and isolated life that is paved for us, it is no wonder we feel hopeless in resisting against the monstrosity of the system. We are driven from communal life, our society and identity, and since hope for change is lost, we are confronted with the question: For what do we live, how can life be more than just continuing to survive? Not being able to answer this question leads to existential crisis in many people.

We see and feel the strongest

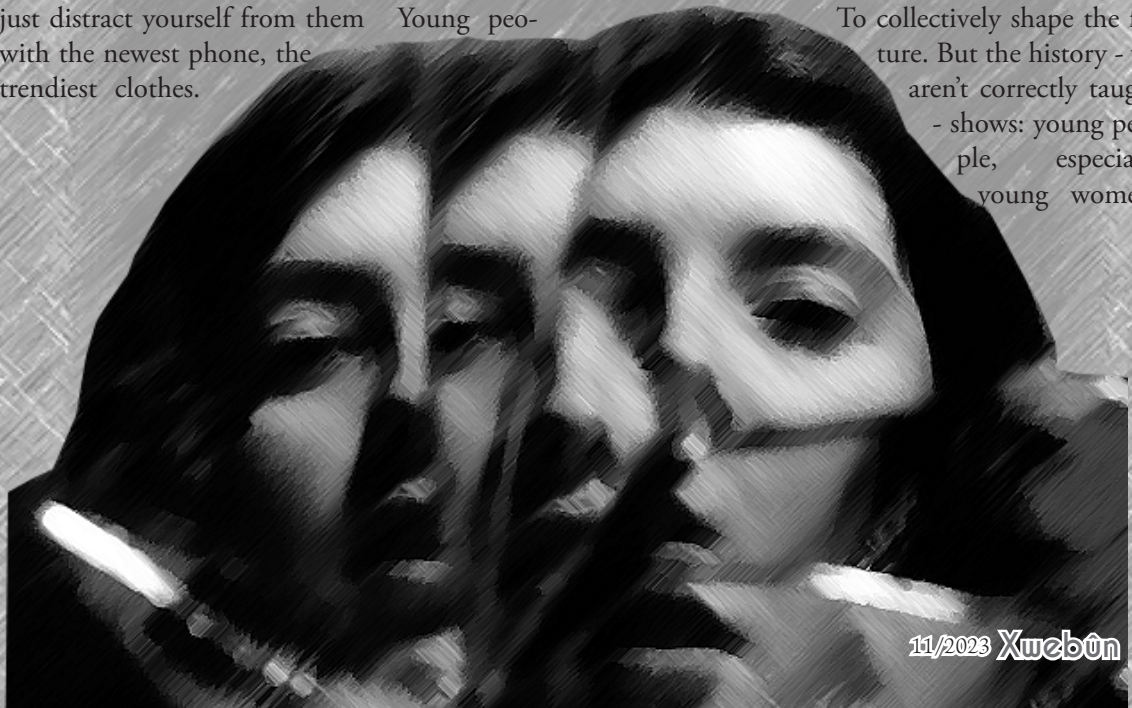
Under these confusing conditions, more and more youth are dealing with severe mental health issues. Mental health problems have almost become a trend, people start identifying themselves with their diagnoses, and it has become rare that people don't have any kind of psychological issues.

Young peo-

ple, especially young women, see and feel the problems of the world the strongest. When this pain is not lead into the realization that we can be a power of change, we feel powerless and again start searching for individual solutions in form of therapy or medications. Youth who try to rise up against these circumstances are often confronted with the problem that even many political organizations are hopeless, and most of politics are not in favor of building up a brighter future, but rather trying to tame the beast on our earth from spreading out even further. Always fighting against something and being in the defense position, without seeing a realistic alternative future or really believing in our power, quickly tires people and makes them retire into hopelessness and resignation again.

This is exactly what the system wants: The youth to be weak and pessimistic, too busy with their own individual problems to be able to fulfill their natural task:

To collectively shape the future. But the history - we aren't correctly taught - shows: young people, especially young women,

have always been at the forefront of every movement for freedom with their strong emotions, energy and clearer perspective on problems. That's why the pressure and attacks on young women are so heavy, because the state fears them to become aware of their strength and use it.

Ashes glowing up into a flame

Seeing the hope in the Hevals touched me and made me curious – how can it be that young women look happily into the future, are so full of strength and love for what they are fighting for? Where does their hope come from? Through them I got to know the philosophy of Rêber APO. His deep analysis of history and humanity out of a freedom-loving perspective, the effort he gives for women to free themselves from thousand years of slavery, to save our relationship to nature and each other sparked the hope in me as well. The history and success of the PKK, the party of the people, is the living proof that alternatives are possible: What started with a small group of university friends is now the biggest revolutionary movement fighting against the capitalist modernity, resisting for almost 50 years against the second biggest NATO army and building up an alternative, communal life in the mountains of Kurdistan, in the revolution of Rojava and in the urban centers of capitalism. What Rêber APO sets in the center of our struggle, the search for the true core of humans and the battle against oppressive mentality in us, is

“Young people, especially young women, have always been at the forefront of every movement for freedom with their strong emotions, energy and clearer perspective on problems”

lived by the Hevals who dedicated their life to this struggle and always inspire me and strengthen my belief for the alternative life.

The time we were born into isn't a dark fate, it is actually a time of great potential – it is in times of chaos when the greatest revolution and changes develop. The feeling of hope that has grown inside of me is hard to describe, it felt like forgotten ashes that glowed back up into a flame, that became an unstoppable source of energy to fight.

An unconditional fight for freedom

I soon realized I have to protect this flame against the lack of understanding of all the people, who were around me, shocked why I started making radical decisions like quitting my studies, trying to convince me that there

is no reason to hope and I should rather save my place in the system. But as soon as I felt hope again, I didn't ever want to lose it again. Feeling hope and starting to fight for my dreams felt like a new start of life, whereas before my life felt like passing of time and slowly letting life fade away.

From the deepest of my heart, I wish to share this flame with every young woman I meet, because there is nothing more beautiful than taking our lives into our hands, becoming aware of our power and together and unconditionally fighting for freedom - in the present and for our future.

LA RÉSISTANCE C'EST PARTOUT ET TOUT LE TEMPS

-RONAHÎ CANFEDA

L'endroit où on se sent le plus en sécurité devient souvent l'endroit où on doit se défendre. Lorsque tu es une femme, trouver un endroit où on est totalement en sécurité est très difficile, en plus de cela si tu es une femme Kurde, une jeune femme Kurde cela devient davantage compliqué. Le fait d'être dans ta maison ne veut pas dire que tu es protégé de toutes les attaques envers ton identité. Il faut bien comprendre que l'on peut être face à des attaques faites envers l'identité d'une femme partout et tout le temps. Les projets que l'on veut réaliser en tant que femme sont toujours stoppés en utilisant des excuses par si par là. Si on analyse un peu nos relations dans nos familles respectives, on voit bien qu'il y a des choses qui ne sont pas à égalité. Les attentes de notre entourage ne doivent pas définir notre mode de vie. Il est souvent attendu par les femmes qu'elles rendent service, qu'elles réalisent les tâches importantes pour la famille mais cela ne doit pas être vu comme le devoir des femmes car c'est le devoir de chaque individu qui fait partie de cette famille. Si nous vivons avec notre famille, alors les tâches et les devoirs sont communs.

Doit-on aussi lutter dans notre famille ?

En dehors des inégalités que les femmes vivent dans la famille, il y a également des inégalités sur l'identité. C'est quoi les inégalités sur l'identité ? Eh bien, c'est la mentalité des personnes qui ne prennent pas au sérieux les demandes de la femme ou alors les décisions prises par une femme qui n'ont pas autant d'importance que celui d'un homme pour la société. Cela est une vérité qui est rarement évoquée. On peut également se demander : "Doit-on aussi lutter dans notre famille ?". La réponse est oui. En réalité, le premier lieu où l'on doit mener une lutte, c'est à la maison. Lorsqu'on parle de maison, on ne parle pas seulement d'un lieu physique au contraire ici on veut souligner la mentalité qui en ressort. Pour l'institution familiale de nos jours, Rêber APO la définit comme une "petite copie de l'État" actuel. Si on ouvre un peu le sujet pour comprendre ce qui est dit ici, Rêber APO a utilisé ce terme pour bien faire comprendre que l'organisation à l'intérieur de la famille est dirigée par le système, autrement dit par l'État. Lorsqu'on analyse, on voit que c'est

bien réel car la plupart du temps, l'approche de la famille envers les jeunes ou alors les femmes est la même approche du système envers les jeunes et les femmes. On ne peut pas dire que la famille fait cela avec consciences, mais d'un autre côté ça leur correspond aussi de vivre de cette façon. La plupart du temps, lorsque les familles ont des enfants ils ont des projets pour leur avenir et non des projets d'individus qui pourraient faire avancer la population. C'est pour cela qu'il faut réfléchir à notre rôle à l'intérieur de la famille. Nous sommes dans cette famille pour construire une vie en lien avec notre culture, notre langue, notre mode de vie. Nous ne sommes pas ici pour mettre en œuvre les projets qui ont été construits pour nous avant même qu'on soit né.

Nous allons nous-mêmes, en tant que jeunes, écrire notre histoire

Les mêmes approches sont faites envers les jeunes et en particulier les jeunes femmes, dans un milieu où on passe une grande partie de notre temps, l'école, donc dans le système même du pays. On observe beaucoup d'inégalités dans le milieu

scolaire ou uni-versitaire. Elles ne sont peut-être pas identiques aux inégalités présentes dans la fa-mille mais c'est fait de façon à ce que les jeunes vivent comme le système le veut. On appelle ça la guerre privée. À l'intérieur de cette guerre les parties qui jouent des rôles importants sont la famille et le système d'éducation. Comme vous le savez la sociolo-gie d'une population se montre avec le statut que cette population donne aux femmes et aux jeunes. Ce qui met l'idée de cette sociologie en œuvre est bien sûr le système d'éducation. Plus le système d'éducation est démocrate dans un pays plus la population à venir sera démocrate. C'est pour cela qu'on dit tout le temps que les jeunes sont notre future. Si les jeunes sont le futur de cette population alors il faut faire com-prendre ce rôle aux jeunes parce que la plupart du temps il est dit que les jeunes ne sa-vent rien, qu'ils ne peuvent pas se mener eux-mêmes. C'est à cause de ces reproches que nous

en tant que jeunes on vit souvent un manque de confiance en soi. Donc ce qui est à faire est clair, nous allons prendre en main notre rôle et l'expliquer nous-même, cela veut dire que nous allons nous-mêmes, en tant que jeunes, écrire notre histoire.

Ce qui garantit la liberté d'une population c'est le statut des femmes dans cette même population

Aujourd'hui grâce à Réber APO on parle de familles démocrates, on parle de population démocrate, on parle d'une vie démocrate. L'identité des jeunes est critiquée par des per-sonnes qui veulent manipuler notre avenir. Notre mission doit faire ses effets, autre-ment dit on doit se protéger de toutes les attaques effectuées envers les jeunes et en par-ticulier les jeunes femmes. Il faut également préciser pourquoi on parle des femmes en particulier et pourquoi prendre ce sujet en mains avant tout.

Comme le dit Réber APO, ce qui garantit la liberté d'une population c'est le statut des femmes dans cette même popu-lation. En lien avec cela, Réber APO voit les jeunes comme le moteur de cette lutte donc nous en tant que jeunes femmes nous avons plusieurs identités à pro-téger. Jusqu'à ce que notre pays, notre population, notre leader soient libres tous les pays, villes, rues, maisons seront des lieux de résistance pour nous les jeunes femmes. On va lutter contre toutes les mentalités patriar-cales, toutes les critiques rabais-santes, toutes les idées éloignant les jeunes de la réalité. Il faut savoir que cela est possible car nous l'avons vécu et nous avons montré en tant que Kurde notre volonté de liberté au monde entier. Les meilleurs exemples que l'on peut donner sont les mar-tyrs de cette lutte, de ce peuple. Il ne faut donc jamais se dé-courager et être plus déterminé à atteindre nos objectifs. On se trouve dans une époque et gé-nération qui nous demande et qui a besoin que les femmes ré-sistent et luttent contre la men-talité de la famille et du système et nous répondrons à ses besoins avec détermination. Il est temps pour nous de passer tous ses obstacles et de passer à une vie démocrate. Il est temps pour nous d'écrire notre histoire.

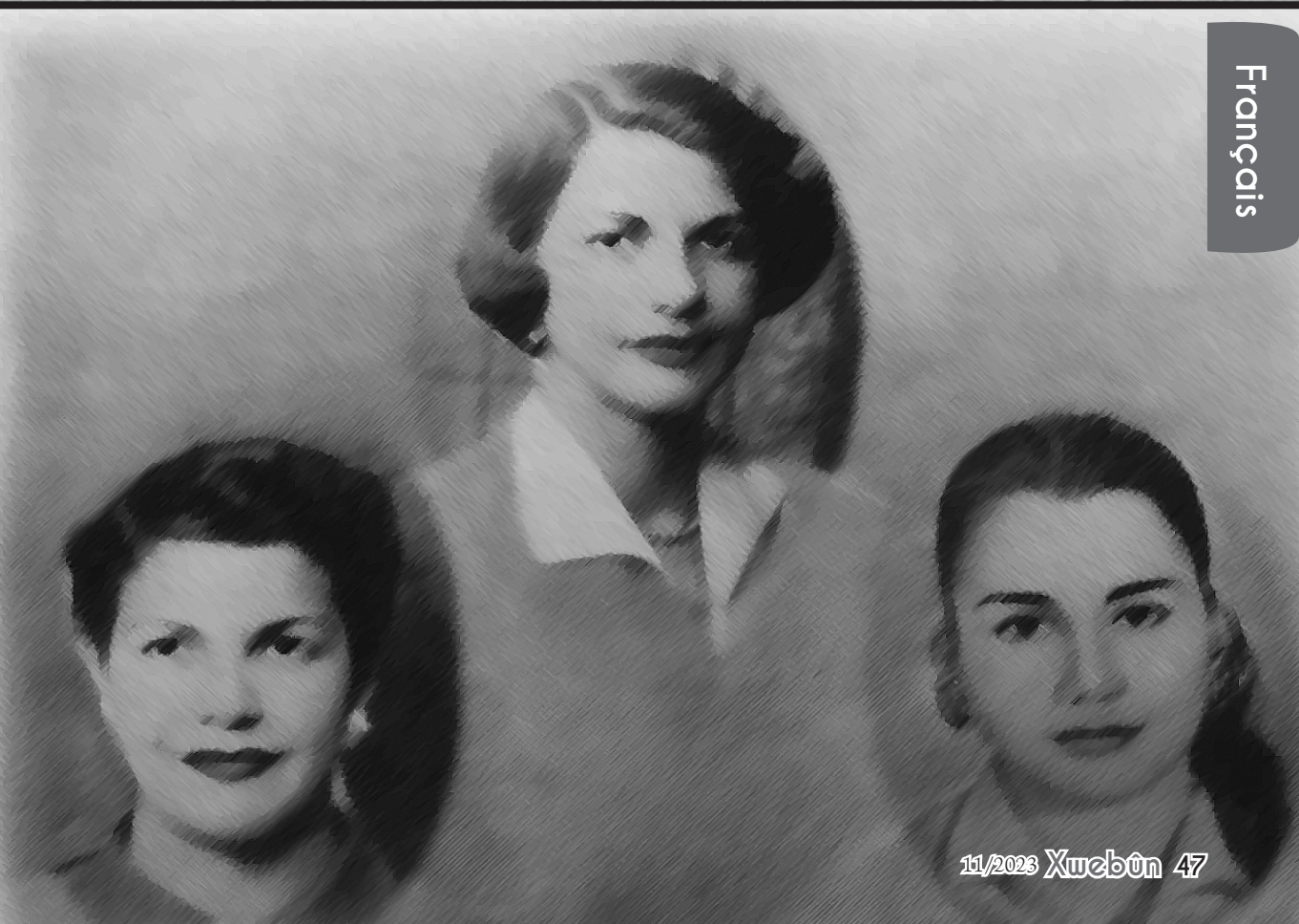
LES VIOLENCES À L'ÉGARD DES FEMMES -Ronahî Deniz

Denos jours, les violences à l'égard des femmes et des filles sont très répandus. Lorsqu'on parle de violence, cela inclut les formes de violences physiques, sexuelles, psychologiques, verbales mais de nos jours on observe ce genre d'actes également sur internet et plus précisément sur les réseaux sociaux. Ces violences ne connaissent ni frontière géographique ni limite d'âge.

Cela veut dire que vous ayez 7 ou 70 ans, que vous soyez en Europe, en Asie ou autre, partout dans le monde des femmes et des filles subissent ces violences. Les femmes et les filles subissant des violences doivent faire entendre leur voix par tous les moyens. Il est donc dans notre devoir, en tant que femme, de lutter contre ses violences, de donner de la force et d'être une voix pour toutes femmes qui n'ont pas pu

se faire entendre en endurant des actes tels que les violences et agressions physiques et sexuelles, le harcèlement, mais également les cas de féminicides.

Rentrons un peu plus dans les détails et définissons le terme de « violences à l'égard des femmes ». Les violences à l'égard des femmes sont une atteinte aux droits fondamentaux, aux droits de l'Homme car elles portent atteinte à la liberté. Ces violences

se présentent sous différents aspects. Si on devrait en faire la liste on retrouverait la violence psychologique, physique et sexuelle qui engloberaient le harcèlement sous toutes ses formes (moral, scolaire, sexuel, cyber-harcèlement, etc), le mariage et/ou la grossesse forcés, l'avortement et/ou la stérilisation forcés, la mutilation de partie génitales féminines, l'esclavages, le trafic de femmes, les violences conjugales, la privation de droits et libertés, etc. Une journée a été désignée contre toutes ses violences afin de rassembler toutes personnes souhaitant

l'élimination des violences à l'égard des femmes.

Cette journée se nommant la Journée Internationale pour l'élimination de la violence à l'égard des femmes est célébrée le 25 novembre.

Le 25 novembre : que signifie cette date ?

La journée internationale pour l'élimination de la violence à l'égard des femmes est célébrée le 25 novembre, date qui marque également l'assassinats des sœurs Mirabal, Patria, Minerva et Maria le 25 novembre 1960. C'est cet évènement qui contribuera

une trentaine d'année plus tard, au choix de cette date pour la journée désignée.

Les sœurs Mirabal, également surnommés les sœurs Mariposas, sont des sœurs martyres de la liberté originaire de la République Dominicaine. Elles grandissent sous la dictature de Rafael Trujillo qui dirigera le pays à la suite d'un coup d'Etat, pendant de longue années. Elles ont pu bénéficier d'une bonne éducation et Minerva deviendra la première femme doctorante en droit du pays.

Le dictateur Trujillo éprou-

subir de mauvais traitement ce qui contribuera à sa mort. Suite à cet événement, la famille sera surveillée de très près. La mort de leur père va précipité leur engagement politique. C'est à ce moment que Minerva écrira sa thèse pour valider son doctorat qui avait pour sujet les droits de l'Homme et la nécessité de changer de régime dans le pays.

Naissance d'un mouvement de révolution

Au cours de leur engagement politique, les sœurs Mirabal et leur époux, notamment Minerva et son mari, participaient à des réunions clandestines d'opposition au dictateur et un mouvement de révolution naîtra ainsi en 1959. Leur objectif était de rassembler tous les groupes d'opposants au dictateur et de créer une révolution. Par la suite, les sœurs Mariposas et leur époux seront incarcérés.

Les trois sœurs ne resteront pas un long moment mais reprendront activement leurs activités clandestines. Le dictateur Trujillo sera donc plus déterminé que jamais à en finir avec les sœurs Mirabal et leur tendra un piège d'embuscade lors d'un voyage et seront ensuite assassinées le 25 novembre 1960. Leur corps seront ensuite retrouvés dans une voiture, battus et mu-

**LA COMMÉMORER ET LUI
RENDRE HOMMAGE C'EST
DÉFENDRE LA RÉVOLUTION
DES FEMMES DU ROJAVA
QUI EST UN ESPOIR POUR
TOUS LES PEUPLES DU
MOYEN-ORIENT ET DU
MONDE**

vant une attirance pour Minerva Mirabal, il tentait par tous moyens d'avoir un dialogue avec en invitant la famille à des festivités. Mais en vain, Minerva n'était pas d'accord avec cela ce qui n'a bien sûr pas enchanté Trujillo. Par la suite, la famille a décidé de ne plus répondre aux invitations envoyés par le dictateur. Trujillo, étant furieux et se sentant humilié, il fait incarcéré le père des trois sœurs, lui fait

tilés. Cet événement causera une indignation dans tout le pays et renforcera l'opposition à Trujillo.

En 1993, l'assemblée générale des Nations Unies adopte la Déclaration sur l'élimination de la violence à l'égard des femmes, ce qui a permis de définir le terme « Violence à l'égard des femmes ». Quelques années plus tard, en 1999, les Nations Unies proclameront cette journée, Journée internationale de l'élimination de la violence à l'égard des femmes. Ils choisiront la date du 25 novembre symbolique pour marqué cette journée.

La révolution des femmes kurdes

Non seulement les sœurs Mirabal, mais de nombreuses femmes ont marqué l'histoire avec leur luttes tels que Adela Zamudio ou encore Zarîfe Xanim. Prenons l'exemple d'une politicienne kurde Hevrîn Xelef qui a été assassiné par les troupes de l'Etat turc le 12 octobre 2019, après avoir vécu de lourdes violences telles que le viol, des coups à coup de pierres. Les images de son assassinat avaient été diffusées par les auteurs de ces actes. Les raisons qui ont poussées l'Etat turc à effectuer de tels actes sont l'engagement de Hevrîn Xelef dans le développement du Rojava, son objectif de défendre les intérêts de son peuple. La commémorer et lui rendre hommage c'est défendre la révolution des femmes du Rojava qui est un espoir pour tous les peuples du Moyen-Orient et du monde.

Nous pourrions donner encore beaucoup d'exemple de femmes

kurdes ou du Moyen-Orient ayant subit des violences tel que Jîna Emînî, jeune femme kurde, qui a été assassiné en raison du mal port de son voile. Suite à son assassinat par la police des mœurs iranienne, un grand mouvement de révolution s'est formé autour des libertés fondamentales. Ce mouvement s'est développé avec le slogan « Jin Jiyan Azadî », qui signifie « Femme Vie Liberté » en français, slogan provenant du mouvement de libération kurde, devenu symbole des manifestations et de rassemblements en Iran. De par ses manifestations à grands effectifs, on pourrait nommé cela comme une petite révolution.

« Une révolution qui ne libère pas les femmes n'est pas une révolution » .

Il est dans notre devoir en tant que femmes de se rassembler et devenir une voix pour ces femmes à qui on a éteint leur voix à tout jamais. Il est temps d'être plus solidaire que jamais

pour lutter contre les violences, les inégalités, les discriminations, le patriarcat, les féminicides qui ont lieux chaque jours dans le monde entier. Aujourd'hui, nous les jeunes femme, devons plus que tout lutter et résister face aux attaques de l'homme. Nous sommes dans une période où le rôle des jeunes femmes est plus important que jamais car les jeunes sont l'avenir, les jeunes sont ceux qui réussiront à faire changer les pensées et mentalités patriarcales et qui montreront au monde entier l'importance de la solidarité féminine et leur puissance mais avant tout, ils feront comprendre à tous les peuples l'importance de la liberté des femmes car, comme le dit Serokatî, « Une révolution qui ne libère pas les femmes n'est pas une révolution » .

As the Xwebûn magazine we asked you:

What gives you hope in this struggle?

Francesca, North of Italy

I am a student, worker, young women. If you would have asked me this question a few months ago, I would have said “there is no hope”. Maybe hope was always inside of me, but now I have more of it, thanks to people and to the interactions that we have constantly. I think that hope is something you really have to care about, it is something really precious to keep. And so for me hope is force and strength. It is one of the things that really guides me in all the things I do. It is also something I want to share and bring to other people.

Giulia, 23, Italy

What gives me hope is to learn how to break the borders of the self to connect with something bigger than yourself. This is also what I dream of: people knowing how to not be closed in a cage of their self but to really connect to others in a deep and spiritual way.

Als Xwebûn haben wir euch gefragt:

Was gibt euch Kraft in diesem Kampf?

Hêlîn, Berlin

Warum ich so sehr auf diesen Widerstand hoffe und die Hoffnung in diesem Widerstand auch nicht aufgebe, ist, weil es ein Widerstand ohne Ende ist. Es ist also ein Widerstand, der immer weiter geht.

Da kommen mir die Worte von Rêzan Amed in den Sinn, der auch in Rojava war. Er sagt, die Revolution ist nichts, was man beendet hat oder wo Freunde sagen: Was machen wir nach der Revolution? Wir leben ständig in einer revolutionären Phase, in der Revolution, ständig in diesem Widerstand.

Ich habe auch gemerkt, dass sobald die Gedanken, der Widerstand würde aufhören, weitergedacht werden, der ganze Widerstand, das ganze Blut, welches unsere Şehîds vergossen, die letzte Kugel in Vergessenheit gerät. Deshalb gibt es mir Hoffnung immer zu sehen, dass Freunde weiter machen, dass man selber immer weiter macht. Das gibt einem sehr viel Kraft und Hoffnung, weil man weiß, man steckt da immer wieder drin und es findet kein Ende. Jeden Tag muss man Mühen dafür aufgeben – in den guten Zeiten muss man weiter machen, und in den schlechten Zeiten muss man weiter machen. Das gibt mir sehr viel Hoffnung. Die Vorstellung, dass auch so viele Menschen schon vor uns gefallen sind, dass die Bewegung so viele tolle Menschen hervorgebracht hat, so viele inspirierende Menschen hervorgebracht hat. Ich lerne immer wieder durch die Şehîds neue Aspekte des Widerstandes kennen - warum man in schweren Zeiten nicht verzagen sollte, immer weitermachen sollte und die Hoffnung auf eine bessere Welt nicht verlieren sollte. Das ist für mich ein sehr großer Antrieb.

AMARGÎ

Çand

Langsam wird es kalt und die Zeit der Erkältungen beginnt wieder. Die Apotheken sind voll von verschiedenen Tabletten, Säften und anderen Medikamenten. Doch wusstest Du, dass du eine super natürliche Medizin gegen verschiedenste Erkältungssymptome in der Küche gelagert hast? Die herkömmliche Zwiebel ist ein wahres Wundermittel gegen Entzündungen und Infekte. Dank dem natürlichen Antibiotikum und den wertvollen ätherischen Ölen in ihr, lässt sich die Zwiebel sehr vielfältig anwenden. Seit der neolithischen Revolution in Mesopotamien nutzten unsere Mütter und Grossmütter Zwiebeln nicht nur zum Kochen und Würzen, sondern auch als Medizin gegen verschiedenste Krankheiten. In mehreren assyrischen und babylonischen Schriften wird immer wieder von der Bedeutung der Zwiebel erzählt. In Ägypten wurde die Zwiebel sogar als heilig angesehen und auf sie geschworen. Weil die Zwiebel recht einfach anzubauen ist und lange haltbar ist, breitete sie sich über Nomadentum und Handel schnell in ganz Asien und bis nach Europa hin aus. Auch wenn die Zwiebel heutzutage nicht mehr so als Heilmittel bekannt ist, kann sie doch gerade bei plötzlichen Erkältungsbeschwerden zu Hause zu Gute kommen. Ihre Anwendung kann als das Weiterführen einer jahrtausendalten Tra-

dition verstanden werden. Die Zubereitung verschiedenster Medikamente lässt sich ganz einfach zu Hause vornehmen.

Bei Atemwegsbeschwerden

Der scharfe Geruch der Zwiebel nervt vielleicht beim Braten in der Küche, jedoch hat der Duft der Zwiebel eine schleimlösende Wirkung und kann bei Erkältung die Atemwege öffnen. Dazu bereitest Du am Besten eine Zwiebelwickel zu.

Dafür zerhackst Du erstmal die Zwiebel und wickelst die Stückchen in ein Tuch ein. Dann legst Du sie für einige Zeit auf deine Brust. Um die Wirkung noch zu verstärken, kannst Du auf die Wickel noch zusätzlich eine Wärmflasche legen.

Bei Rachenentzündung und Husten

Aus Honig und Zwiebelsaft lässt sich ein natürlicher Hustensaft herstellen, der auch gar

nicht so übel schmeckt. Dazu vermische Zwiebelstücke, die du nochmals mit einem Glas zerdrückst, mit reichlich Honig in einem Glas. Decke dieses ab und lass' es für mehrere Stunden einwirken. Danach lass' den Saft durch ein feines Sieb fließen und fertig ist der selbstgemachte Hustensaft. Nehme dreimal täglich einen Esslöffel zu dir, und lass' den restlichen Saft gut abgedeckt im Kühlschrank stehen.

Bei Ohrenscherzen

Um leichte Entzündungen im Ohr zu bekämpfen, zerhack' die Zwiebel und zerquetsche die Stückchen noch zusätzlich mit einem Glas. Dann fülle die Stückchen in eine Baumwollsocke oder in ein Tüchlein und lege das Zwiebelpäckchen auf dein Ohr. Befestige es mit einem weiteren Tuch oder einem Band um deinen Kopf und lasse es für eine Stunde wirken.

Bei Schnupfen

Das Zwiebelpäckchen hilft nicht nur bei Ohrenscherzen, sondern es ist auch ein alter Trick gegen Schnupfen. Auch wenn der Geruch unangenehm ist, helfen die ätherischen Öle der Zwiebel, die Nase freizuhalten. Das Zwiebelpäckchen kannst Du dazu einfach über Nacht über deinem Bett aufhängen.

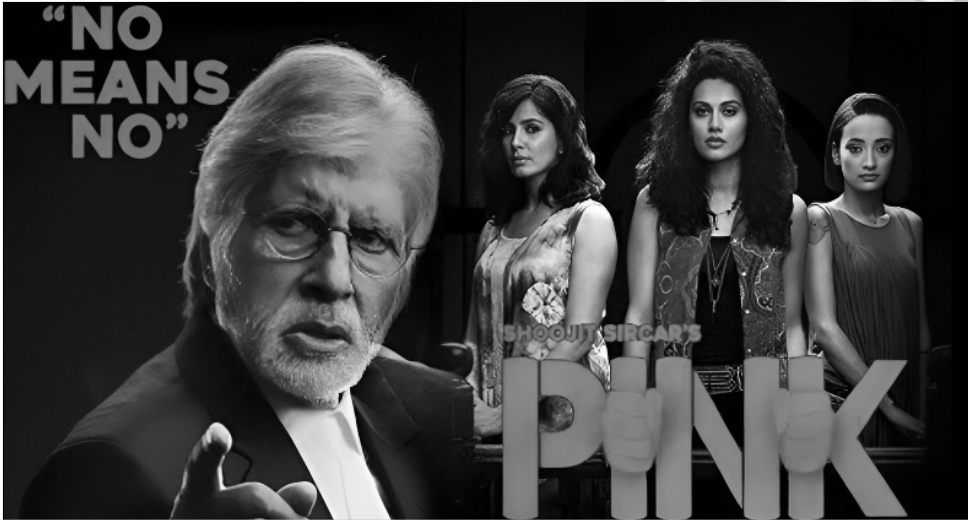
FILMEMPFEHLUNG FILM REVIEW

Titel
PINK

Release
Date
2016

Country
India
Regie
**Aniruddha
Roy
Chowdhury**

Running
Time
136 min

PINK

'Pink' is a story of three independent girls Minal (Taapsee Pannu), Falak (Kirti Kulhari) and Andrea (Andrea Tariang) who meet Rajveer (Angad Bedi) and his friends at a rock show. Rajveer and his friends try to take advantage of the girls and in order to escape, Minal hits him with a bottle. A few days later the girls gather their courage and decide to file a case against Rajveer and his friends. Rajveer belongs to a political family with whose help he files a backdated case and gets Minal arrested. Falak and Andrea try their best to set Minal free and finally get help from the retired lawyer Deepak Sehgal (Amitabh Bachchan). This leads to a trial where Minal and her friends are not only accused of hitting Rajveer but are also characterized as high level prostitutes.

PINK

"Pink" erzählt die Geschichte der drei unabhängigen Mädchen Minal (Taapsee Pannu), Falak (Kirti Kulhari) und Andrea (Andrea Tariang), die bei einer Rockshow auf Rajveer (Angad Bedi) und seine Freunde treffen. Rajveer und seine Freunde versuchen, die Mädchen auszunutzen, und um zu entkommen, schlägt Minal ihn mit einer Flasche. Ein paar Tage später nehmen die Mädchen ihren Mut zusammen und beschließen, Rajveer und seine Freunde anzuzugehen. Rajveer wiederum gehört einer politischen Familie an, mit deren Hilfe er einen rückwirkenden Fall einreicht und Minal verhaften lässt. Falak und Andrea versuchen alles, um Minal zu befreien und bekommen schließlich Hilfe von dem pensionierten Anwalt Deepak Sehgal (Amitabh Bachchan). Dies führt zu einer Spur, bei der Minal und ihre Freunde nicht nur beschuldigt werden, Rajveer geschlagen zu haben, sondern auch als hochrangige Prostituierte bezeichnet werden.

DIE SPINNERINNEN

Geknüpft aus den Haaren der Frauen,
Wird von ihnen ein endloser Faden gewebt,
So können wir in die Zukunft schauen,
Dank des Netzes, dass über uns schwebt.

Darunter klingt hell das Kinderlachen,
Blumen duften und Keime sprießen,
Bäume wachsen und Feuer entfachen,
Quellen sprudeln und Leben fließen.

Darüber fallen die Bomben und Drohnen fliegen,
Der Essenz des Lebens drohen Vernichtung und Gefahr,
Doch niemals können die Angriffe siegen,
Vor jedem Zug des Feindes schützt uns das Geflecht aus Haar.

Die Spinnerinnen weben beharrlich weiter,
Sie schützen was uns zusammenhält,
Mit dem Zusammenknüpfen der Enden wächst es weiter und weiter,
Sodass die Heimat nichts berührt, was von oben fällt.

Das Haargeflecht beschützt das schöne Leben,
Es formt den Horizont auf unserer Suche nach Wahrheit,
Spinnen bedeutet sich zum Kampf zu erheben,
Spinnerinnen sind die Wegbereiterinnen unserer Zeit.

UND EIN FALKE...

Das Gift es ätzte, die Lungen sie ächzten und es hallt Kanonenmusik
Die Hunde, sie flehen und fliehen zuletzt, doch der süße Duft wurde zum Dieb
Der Falke kreischt und legt sich nieder und schaut uns mit warmem Blick an
Trauert nicht und zweifelt nicht sondern schließt an meinen Kampf an
Trauert nicht und zweifelt nicht sondern schließt an meinen Kampf an

Ein Gedicht und ein Falke, Helbest und Baz, sind zwei von vielen Gesichtern
In dieser Nacht, sie flogen hinaus und erzählten der Welt die Geschichten
Auch uns will manch ein süßer Duft zu Schweigen und Stillstand verleiten
Es braucht etwas Ehre, Liebe, Vernunft und wir werden die Freiheit erreichen
Es braucht etwas Ehre, Liebe, Vernunft und wir werden die Freiheit erreichen

HÊVÎ

EVÎN AKTAŞ

Bese tenê awirê çavên te
Ku berdêla hilweşandina çiyaya ne
Bese tenê heybeta bedena te
Ku ji nû ve tîne hêviyê
Kenê li ser lêvên te
Ji bo me tîne xweşiyê
    Tîne ronahiyê
    Û hildiweşîne tarîtiya zeman
Ey kurê bedew
Lawê dayîka axa pîroz
Derbîne careke din
Ji nava wan herdu lêvan

Du peyvên şêrîn
    Û bibiriqîne şaristaniyê
Ey kurê bedew
Lawê dayîka axa mezopotamiya
Destpêbike gavên xwe yên bi hêz
Tu bilerizîne jiyana bi qirêj û rizyayî
Û ber bi dayîkê dirêj bike
Herdu baskên xwe yên nazik
    Ta te hembêz bike
Ji nav germahiyê
    Dilê xwe yê bi hêvî
    Û bihev re parbikin
    Bedewbûna xwezayê

Festîvala Navneteweyî
ya Canda Kurd - 9'ê Îlonê

Rewîtiyên Azadî - 3.'ê - 9.'ê Îlonê

Komîna Jinên Ciwan ên
Luzern ê hat avakirin - Tebax

Hüseyin-Çelebî Festival - 9'ê Cotmehê
Forumê Jinên Ciwan - 12.'ê Tebaxê

JIN JIYAN AZADÎ-SERBIXE AZADÎ!

